

»Povejte nam, kaj se je zgodilo!«

MARJAN KEMPERLE

Ce ga poznaš, se mu izognes, je pred časom svaril spot preventivne reklamne akcije proti aidsu. Nekako tako so včeraj ponavljali mladi udeleženci srečanja na pedagogskem liceju Antona Martina Slomska v Trstu, ko so razpravljali o napakah, ki so privedle do sedanjega kritičnega položaja zamejskega gospodarstva in družbe nasploh. »Povedo naj nam, katere napake so zagresili, da se jim bomo mi lahko izognili,« je bilo večkrat slišati. Ali pa: »Ce so zavozili lastno prihodnost, naj ne pokradejo se naše, saj bo ze itak zelo, zelo težka...«

Njihova zelja po vedenju, kaj se je dogodilo, kako se je dogodilo in zakaj se je dogodilo, je velika. Premo sorazmerna je pomanjkanju informacij o dosežanjem organiziranem delovanju manjšine. Ko je včeraj eden od prisotnih vprašal druge, ali vedo, kaj sploh sta krovni organizaciji, jih je mnogo odkimalo. Ko so v prejšnjih dneh predstavniki mladih med sosolci zbirali prispevke za solidarnostno akcijo, ki naj bi omogočila tiskanje ene številke Primorskega dnevnika, so pri mnogih naleteli na brezbriznost, ce ze ne na povsem odklonilen odgovor. Mladi krmarji zamejske barke, kot so se včeraj tudi »uradno« poimenovali, so sprevideli, da bodo lahko dosegli svoje le z učinkovitejšim informiranjem.

Podobno bi moralo, mislim, obveljati tudi za nase organizacije. Mladi zahtevajo odgovore. Domenili so se, da bodo javno zastavili vprašanja o vsem, kar jih zanima. Jasni in odkriti odgovori bi ogreli zarek zanimanja, ki je v njih zasvetel v teh temnih casih; molk bi ga (morda dokončno) oledenil.

TRST / SOLIDARNOST DIJAKOV, ŠTUDENTOV IN DELAVCEV

Zamejska mladina in »akcija Primorski dnevnik«

Zbrali bodo sredstva za tiskanje ene številke dnevnika - Zahteva po informiranju o vzrokih globoke krize

TRST - Na pedagogskem liceju Antona Martina Slomska se je včeraj popoldne sestala skupina mladih dijakov, študentov in delavcev, ki je organizirala solidarnostno akcijo za tiskanje ene številke Primorskega dnevnika, ker meni, da je dnevnik za nase skupnost neobhodno potreben. Z dosedanjim nabirko na visjih srednjih solah in v krogu mladih, ki se zbirajo v Narodni in študijski knjižnici, se niso dosegli začrtanega cilja, zato so se odločili, da jo bodo nadaljevali v prihodnjih dneh, in da bodo »akcija Primorski dnevnik« namenili tudi izkupicek sobotnega dijaskega plesa.

Domenili so se tudi, da bodo zbrali niz vprašanj o dosedanjem delovanju zamejskih organizacij, ki naj bi jih objavili v Primorskem dnevniku, da bi dobili nanje javne odgovore, s katerimi naj bi si ustvarili lastno mnenje o vzrokih, ki so privedli manjšino v sedanjo globoko gospodarsko in družbeno krizo in do temeljev zamajali njen obstoj.

Na 2. strani

DEŽELA / ZMEDA V OLJKI IN V POLU SVOBOŠČIN

Deželni svet še brez predsednika

TRST - Deželni svet je se brez predsednika. Včerajšnji dan v palači na Oberdanovem trgu bo ostal zapisan kot eden najbolj zmedenih in napetih v tej zakonodajni dobi.

Oljka in komunisti so popoldne dosegli sporazum, s katerim bo SKP v bistvu podprla program vlade predsednika Giancarla Cruderja (na sliki). Stvari so se zapletle zvečer, ko je Oljka ponudila predsedstvo skupščine zastopniku »Forza Italia« Robertu Antonioniju. Slednji vsekakor ne uživa podpore Nacionalnega zaveznitva in bivših demokristjanov CCD in CDU.

Deželni svet se bo spet sestel danes. O novem predsedniku bodo najbrz odločala nočna pogajanja.

Na 3. strani

ZDA / DREVI BI GA MORALI USMRTITI NA ELEKTRIČNEM STOLU

Vrhovno sodišče je odložilo eksekucijo Josepha O'Della

Januarja bo proučilo njegov priziv z dokazi o nedolžnosti

WASHINGTON - Ameriško vrhovno sodišče je ustavilo rablja, ki bi moral drevi na električnem stolu usmrtiti Josepha O'Della, in bo januarja proučilo njegov priziv. O'Della so obsodili na smrt leta 1986 zaradi posilstva in umora neke zenske. Obsojenec je nato prepozno predložil dokaze o svoji nedolžnosti, in sicer analizo DNK in sperme, razbremenila ga je tudi glavna prica, »njegov« zločin pa je priznal neki na smrt obsojeni zločinec.

O'Dell je torej za nasprotnike smrtni kazni nedolžen clovek, njegova usmrtitev pa pravi zločin. Papez Janez Pavel II., ki je zaman prosil za zivljenja dveh obsojencev iz Nebraske in Teksasa, se ni spušcal v vprašanje O'Dellove nedolžnosti, predsednika Clintona je pozval, naj se zavzame za O'Della v imenu »svetosti cloveskega zivljenja«. Enako je storil tudi predsednik italijanske vlade Prodi. Prav ta dva poziva sta kot kaže porusila zid medijskega molka o primeru O'Dell. Amerika se je znašla na zatozni klopi, tako da je vrhovno sodišče končno poseglo.

Na 9. strani

V Čečeniji ubili šest pripadnikov Rdečega križa

GROZNI - Neznanci so v bolnišnici cečenskega mesta Novje Atagi ubili šest pripadnikov Rdečega križa. V Zenevi so incident označili za umor, medtem ko čečenski politiki menijo, da je slo za »politico provokacijo«, ki naj bi ogrozila izvedbo volitev. Rusija je izrazila upanje, da incident ne bo ogrozil mirovnega procesa. Za varnost bolnišnice so jamčili tako cečenski kot ruski predstavniki. To pa ocitno ni zadostovalo, saj so se neznanci ponoci pretihotapili v poslopje in postrelili osebe med spanjem.

Na 9. strani

Izid današnje številke Primorskega dnevnika sta omogočili podjetji
Cremcaffè Srl
in Worldcaf doo, generalni zastopnik
Cremcaffè za Slovenijo,
katerima se vsi, ki ustvarjamo časopis,
najlepše zahvaljujemo.

**Slovensko deželno
gospodarsko združenje**
poziva vsa včlanjena in druga podjetja,
da sodelujejo pri solidarni akciji
za nadaljnje izhajanje Primorskega dnevnika.
Sponzorsko-reklamne pobude usklajuje
sedež SDGZ v Trstu, tel. 040-362949.
Vsi zaintereseni naj se javijo čimprej.

**Slovensko gospodarsko
združenje Gorica**
poziva vse člane in nečlane naj denarno prispevajo za pomoč pri izhajanju Primorskega dnevnika. Prispevke lahko nakazete na tekoče račune naslovljene na SGZ Gorica in sicer:
- Zadržna kreditna banka Doberdob - št.602139/8
- Zadržna kreditna banka Sovodnje - št. 2104/1
- Banka Agricola - Kmečka banka - št. 67088
Za namen nakazila navedite: »Pomoč Primorskemu dnevniku«.
Za pomoč v obliki reklamnega oglasa, naj se zainteresenti javijo za pojasnila na sedež SGZ GORICA tel. št. 0481/537386.

**GM se pripravlja
na občni zbor**
Glasbena matica se pripravlja na svoj redni občni zbor in v tem okviru na vrsto sprememb, ki zadevajo ureditev volilnega sistema ter oblikovanja novega odbora, pri čemer naj bi upoštevali pokrajinski ključ. O tem je v ponedeljek razpravljala upravni odbor GM, ki je del razprave posvetil tudi finančnim vprašanjem ter problemu podzavljenja glasbene sole.
Na 6. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Dogovor o televiziji
Z glasovi Oljke in Kartela svobosčin je zbornica izglasovala popravek o podaljšanju veljavnosti koncesij za televizijske frekvence. Dogovor je izzval odločen protest SKP.
Stran 2

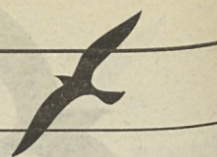
V pričakovanju odločitev o TKB
Danes se bo sestel Medbančni jamstveni sklad, ki naj bi odločal tudi o novi banki; uslužbenci TKB pa se ukvarjajo s plačami in z neoljalno konkurenco.
Stran 3

Plačevanje bencina odslej v banki
TZ in denarni zavod CRTrieste - Banca sta včeraj podpisali sporazum o novi servisni službi, na osnovi katerega bodo imetniki tekočih računov v CRTrieste - Banca plačali bencin po znižani ceni kar v banki.
Stran 5

Umril je Anton Rutar
V 95. letu starosti je prejšnji petek umrl v Novi Gorici nekdanji tigrovec in narodni buditelj Anton Rutar.
Stran 6

Zdravstvo - še v znamenju varčevanja
Poslovanje Zdravstvene ustanove na Goriskem bo tudi v letu 1997 potekalo v znamenju strogega varčevanja
Stran 10

Naj ne izgine z našega obzorja

TRST / SREČANJE NA PEDAGOŠKEM LICEJU A.M.SLOMŠKA

Mladi hočejo izvedeti, kaj se je dogajalo v manjšini

Solidarnostna »akcija Primorski dnevnik« se še nadaljuje

TRST - Pridite in povejte tudi vi svoje, so povabili mladi. Na včerajšnjem srečanju na pedagoškem liceju A.M.Slomška se jih je zbralo 35, več kot ob prejšnji priložnosti, kar kaže, da se mlada fronta zamejskega naroda lepo širi, in to tudi čez strogo solske okvire. Med mladimi je bilo nekaj delavcev, kar se je doslej zelo poredkoma zgodilo, saj je breme mladinskega gibanja slonelo predvsem na dijakih in studentih.

Na dnevnem redu so imeli več točk. Poglavitna je zadevala njihovo solidarnostno akcijo, ki naj bi omogočila tiskanje ene številke Primorskega dnevnika. Dijaki so začeli v ponedeljek nabiralno akcijo na posameznih solah, nabirka pa je potekala tudi v krogu mladih, ki se zbirajo v Narodni in študijski knjižnici. Dvoverajnski rezultati akcije po mnenju mladih niso bili spodbudni. Predstavniki dijakov posameznih sol so poročali, kako težko je bilo prepričevati sosolce, da bi namenili za Primorski dnevnik vsoto, ki znaša manj kot polovično ceno zavojčka cigaret. Kljub temu, da so večkrat stopili v posamezne razrede, so imeli vtis, da mnogo mladih taka akcija sploh ne zanima. Nekateri so jim odgovorjali preprosto v tem slogu: zakaj bi morali podpirati tiste, ki so kradli? Kljub takim odgovorom je mladim uspelo zbrati skoraj tretjino načrtovane vsote.

Ob »pregledu računov« so bili mladi, seveda, poklapani, ne pa tudi obupani. Analizirali so, kje so zgrešili. Ugotovili so, da so izvedli nabiralno akcijo v samih dveh dneh, in da bi bil morda učinek

Včerajšnje srečanje dijakov na pedagoškem liceju (foto KROMA)

boljši, ko bi jo razpredli v večjem časovnem razmahu. Samokritično so priznali, da niso bili preveč prepričljivi, izkusnja pa jih je vendarle nekaj naučila: dognali so, da mnogi njihovi vrstniki zelo malo ali nič ne vedo o krizi Primorskega gospodarstva in sploh o organiziranem delovanju zamejskih ustanov. Zakaj? Zaradi pomanjkanja informacij, so ugotovili.

Prav zato so sklenili, da jih bodo sami bolje informirali o solidarnostni akciji, vzporedno pa bodo skušali dobiti odgovore na vprašanja o zadevah, ki so jim neznanne.

Odločili so torej, da bodo nabiralno akcijo ponovili v prihodnjih

dneh (do konca pouka pred božičnimi prazniki), sosolce pa bodo o tem predhodno obvestili z letaki, ki jih bodo delili po solah. Domenili so se tudi za ime, da bi tako uradno potrdili svojo organiziranost. Po več predlogih so izbrali sledeče: Mladi krmariji zamejske barke, kar morda ni najlepše, je pa vsekakor njihovo.

Dogovorili so se tudi, da bodo »akciji Primorski dnevnik« namenili izkupicek sobotnega dijaskega plesa, ki je bil prvotno namenjen blagajni solskega odbora. V ponedeljek se bodo spet sestali, da bi preverili, ali jim je solidarnostna akcija vendarle uspela. Kljub dosedanemu polovičnemu neuspehu sta torej prevladali želja in volja,

da uresničijo načrt, ki so si ga zadali.

Domenili so se tudi, da se bodo spet sestali v petek. Dotlej bodo izluščili tista vprašanja, ki jih najbolj zanimajo o zamejski stvarnosti. Sokrat je bil pameten, ker je vedel postavljati pravilna vprašanja, je bilo slišati med kresenjem mnenj. Včeraj so nekaj vprašanj že nakazali: zakaj krovna organizacija? zakaj dve krovni organizaciji? zakaj je treba kulturo deliti strankarsko? in podobno. Hočemo vedeti, da bi ne ponovili napak, ki so že bile storjene, so poudarili. Vprašanja bodo poslali našemu dnevniku, da bi jih objavili, in bodo nato počakali na odgovore. Vsi »prizadeti« bodo imeli možnost, da odgovorijo, če bomo dobili več odgovorov pa bomo lahko boljše presodili, so menili. Na ta način naj bi torej dobili tiste informacije o naši stvarnosti, ki jih sedaj pogrešajo in brez katerih le težko sledijo sedanjemu dogajanju v manjšini.

Mladi so včeraj povabili na srečanje vrstnike, sestanka pa so se udeležili tudi nekateri »manj mladi«. »Bivsi student« Primož Sancin je na primer skušal vsiliti svoj predlog protestne manifestacije od Sv. Ivana do bazovske gmajne, a so ga mladi z glasovanjem demokratično zavrnil. Gostitelj, ravnatelj Samo Pahor pa se je predstavil kot »18-letnik po srcu«. Sodec po miski, ki jo je narisal na improvizirani tabli (na katero je tudi napisal svojo inačico imena mladinske skupine, ki pa so jo mladi zavrnil) bi kazalo, da je se mnogo, mnogo mlajši... (M.K.)

Odprto pismo Kmečke zveze svojim članom

Dragi član.

Znano ti je, da je Primorski, edini dnevnik in glasnik naše narodne skupnosti v Italiji, v hudi finančni stiski, ki mu onemogoča izhajanje. V teku so pobude zamejskih gospodarskih in drugih ustanov in organizacij za zbiranje sredstev, ki lahko omogočijo začasno izhajanje časopisa v pričakovanju, da mu italijanska in slovenska država zagotovita sredstva za redno izhajanje... Glavni svet naše zveze je sklenil na svoji zadnji seji, da se tudi Kmečka zveza vključi v to akcijo in zbere zadostna sredstva za tiskanje vsaj ene številke, ki stane 3.500.000 lir. Zato te vabimo, da po svojih močeh prispevaš k uresničitvi omenjenega sklepa. Prispevek lahko nakažeš neposredno v uradih zveze v Trstu ul. Cicerone 8 ali na podružnicah in Gorici ul. Malta 1, ali na tekoči račun naslovljen na Kmečko zvezo pri Kraški zadrudni banki št. 9997/1. Zahvaljujemo se ti za sodelovanje in ti voščimo Tebi in tvoji družini Vesel božič in uspešno leto 1997.

Kmečka zveza Trst
Kmečka zveza Gorica

Solidarnost tabornikov

Spoštovani!

Povezovalna vloga Primorskega dnevnika je nenadomestljiva. Brez tega medija smo kot skupnost še toliko bolj nepovezani in torej še toliko bolj šibki. Te velike odgovornosti se v tem trenutku v prvi vrsti zavedajo ustvarjalci dnevnika samega, ki so v teh dneh izkazali najvišjo mero profesionalnosti.

Težke trenutke negotovosti že dalj časa preživljajo tudi uslužbenci TKB in drugih slovenskih podjetij.

Vsem naj gre naša solidarnost, kot tudi izraz globokega spoštovanja in občudovanja.

Taborniki RMV

ITALIJA

NOVICE

Durnwalder pohvalil Prodijevo vlado

BOCEN - »Po zaslugi avtonomističnega zadržanja Prodijeve vlade je Gornje Poadižje doseglo rezultate, ki so se včeraj bili videti zelo daleč.« Tako je predsednik bocenskega pokrajinskega odbora Luis Durnwalder pohvalil levosredinsko vlado, kateri je priznal veliko odprtost, na primer kar zadeva pristojnosti, ki jih je država pred kratkim prenesla na pokrajino glede solstva. Durnwalder je tudi cenil zadržanje ministra Berlinguerja glede vprašanja univerze za Gornje Poadižje »kot stične točke med območjem nemskega in italijanskega jezika«, pa tudi kot »mostu med severom in jugom«. Glede tega vprašanja, je dejal predsednik pokrajine, vlada med Rimom in Bocnom popolno soglasje. Durnwalder je tudi poudaril, da se Gornje Poadižje poteguje za čim sirše pristojnosti v okviru federalne ureditve države, tako da bi pokrajino Trento in Bocen postala »Laender«. Dodal pa je, da je tudi brez spremembe Ustave danes možno začeti uveljavljati federalizem, na primer z ukinitvijo vladnega komisariata in vladnega placeta na zakone pokrajine ter z odpravo državnega usmerjanja in koordiniranja aktov krajevnih uprav.

Našli ostanke ugrabljenega Giancarla Conocchielle

VIBO VALENTIA - Na neobljudenem območju blizu vasi Cessaniti v Kalabriji so sinoci odkrili ostanke Giancarla Conocchielle, ki so ga ugrabili 18. aprila 1991. Nesrečni zobozdravnik se je peljal na obisk k pacientu, ko je izginil: kmalu zatem so po telefonu dvakrat zahtevali odkupnino od svaka, ki je lastnik lekarne v bližnjem letoviščarskem kraju. Ugrabitelj se niso odkrili, obsodili pa so človeka, ki je telefoniral za odkupnino: 44-letnega Carla Vavalaja so obsodili na 26 let zapora na podlagi pričevanja hčerke, ki je prepoznala očetov glas na magnetofonskem posnetku telefonske zahteve po odkupnini.

TELEVIZIJA / SKP JE OSTRO KRITIZIRALA DOGOVOR IN GLASovala PROTI POPRAVKU

Oljka in Kartel sta se sporazumela o podaljšanju veljavnosti koncesij

Leva sredina in desnica zanikata, da bi šlo za poskus snovanja nove večine

RIM - Vlada, Oljka in desnosredinska opozicija so se v noči od ponedeljka na torek dogovorili o popravku, ki podaljšuje do 31. maja 1997 veljavnost koncesij televizijskim družbam. Do tedaj pa naj bi parlament sprejel reformo televizijskega sistema. Dogovor, ki je že prejšnji teden povzročil veliko napetost v vladnem zavezništvu, je tudi tokrat izzval napetost. Stranka komunistične prenovle je poudarila, da nasprotuje tako zasnovanemu predlogu in ga ne bo glasovala, predstavniki Oljke pa so komunistom očitali neodgovorno ravnanje. Vzdušje med Oljko in Kartelom svoboscin se je spremenilo, toda na eni in na drugi strani so vsi hiteli podcrtovati, da ne gre za neko »skrupucalo«, ki bi lahko rodilo spremenljive vladne koalicije, ampak za tehnični dogovor med večino in opozicijo, ki ohranjata vsaka svojo vlogo.

Minister za pošto in telekomunikacije Antonio Maccanico je včeraj najprej orisal popravek komisijama za kulturo in prevoze, ki sta se zbrali na skupni seji. Komisiji pa sta odločili, da nista pristojni za obravnavanje problema, ki predvideva med drugim združitve starih odlokov v enega,

in zato sta prepustili odločitev poslanski zbornici na plenarnem zasedanju. Zbornica je tako popoldne začela skupno razpravo o starih odlokih, ki zadevajo Rai, kodirane televizijske postaje, katerih signal naročniki sprejemajo proti placilu, koncesije televizijskih frekvenc in bilance založniških družb. Dogovor med Oljko in Kartelom svoboscin omogoča skupno glasovanje o vseh starih odlokih, kar pospesuje delo poslanske zbornice, podaljšuje do 31. maja veljavnost dosedanjih koncesij televizijskih frekvenc (s prvim odlokom je vlada pred nekaj meseci podaljšala veljavnost koncesij do konca leta), krepi pristojnosti parlamentarne nadzorne komisije, ki z dvotretjinsko večino lahko zahteva unik upravnega sveta Raia.

Dogovor je negativno ocenila Stranka komunistične prenovle, ki se je med drugim sklicevala na zagotovilo predsednika Romana Prodija, da veljavnost koncesij ne bo podaljšana z odlokom. »Vlada je v težavah, saj je v bistvu pristala na podaljšanje veljavnosti koncesij, da bi naredila uslugo Silviu Berlusconi,« je dejal predsednik SKP Armando Cossutta. »Upa-

mo, da dogovor med Oljko in Kartelom ne bo omogočil možnosti drugačnih večin od tiste, ki je izšla iz volitev,« je dodal odgovorni za množične medije pri SKP Sergio Bellucci. Po njegovem zagotovitvi se SKP zavzema za ohranitev levosredinske večine, prav zaradi tega pa je »zelo nevarno dejstvo, da so bile priznane podjetju, ki se je spremenilo v stranko, znatne koncesije«. In Cossutta je kmalu nato opozoril, da SKP ne vsiljuje vladi svojih pogledov o premični lestvici in o krčenju delovnega urnika, zato pa tudi Oljka ne sme vsiljevati komunistom rešitev, ki jih ne morejo sprejeti.

Tajnik Demokratične stranke levice Massimo D'Alema mu je takoj odvrnil, da »spet prihajajo na dan samomorilske težnje levice, ki bi lahko vrnila desnici sposobnost, da reformira državo«. Dodal je, da pri reformah celni spopad z desnorsredinsko opozicijo ni možen, saj bi onemogočil reforme in »spodbudil« vrnitev k staremu. Predsednik poslancev Demokratične levice Fabio Musi pa je opozoril, da bi morebitni razkroj sedanje večine in padec Prodijeve vlade pomenil predčasne volitve, ker ni možnosti dogovarjanja o drugačnih večinah.

Ob doseženem dogovoru je zavdalo veliko zadovoljstvo zlasti v Belusconijevi Forza Italia, ki je poudarila, da se vzdušje med večino in opozicijo spreminja. Manj navdušeni so bili pri Nacionalnem zavznistvu, kjer so poudarili, da je bil doseženi dogovor pomemben, toda to ne pomeni nikakršne možnosti »kakršnegakoli skrupucanega dogovora o drugačnih večinah«. NZ svari vlado, naj nikar ne računa na bolj naklonjen odnos Kartela o drugih problemih.

Zanikanje možnosti »skrupucala« pa ni prepričalo bivše predsednice poslanske zbornice Irene Pivetti, po kateri sta se večina in opozicija sedaj pogodili o televizijski reformi, kmalu pa bi do podobnega zblizanja lahko prišlo tudi ob problemih sodstva. S svojo nekdanjo predstavnico je soglasala tudi Severna liga, ki je iz protesta zapustila dvorano ob glasovanju o dogovorjenem popravku. Tudi zaradi odsotnosti Lige, ki je napovedovala kopico popravkov, je zbornica delala hitreje, kot je bilo predvideno. Okoli 20. ure je bil vladni popravek že izglasovan. Zanj so se izrekli 404 poslanci, 7 jih je glasovalo proti, 14 pa je bilo vzdržanih.

DEŽELA / KRIŽI IN TEŽAVE ZA OLJKO IN ZA DESNIČARSKI KARTEL SVOBOŠČIN

Politična zmeda v deželni svet Morda danes predsednik skupščine

Roberto Antonione (FI) glavni kandidat - Miloš Budin spet v igri? - SKP bližja Cruderjevi vladi

TRST - Politična zmeda, ki ze dalj časa spremlja življenje deželne uprave, je zajela tudi deželni svet, to se pravi najvišjo institucijo Furlanije-Juljske krajine. Zmeda je taksna, da ogroza ne samo komaj rojeno manjšinsko vlado Oljke predsednika Giancarla Cruderja, ampak tudi deželno skupščino, ki je po tej poti obsojena na razpust. Včerajšnji dan, ki se je končal s sinocnjno odložitvijo izvolitve novega predsednika sveta, bo gotovo ostal zapisan kot eden najbolj zmedenih v tej viharini zakonodajni dobi.

Deželni svet se navadno sestaja dopoldne; nacelniki skupin, ki očitno poznajo razmere, so se že pred dnevi sporazumeli za začetek seje ob 14. 30, med pogajanja pa so se domenili, da se bo zasedanje pričelo ob 18.30. Seja se je potem začela z več kot enourno zamudo, nekaj po 20. uri pa so svetovalci po krajšem prepiru odložili izvolitev predsednika na danes, ko naj bi padla odločitev.

Kronika včerajšnjega dne v palaci na Oberdanovem trgu je kar pestra, za navadnega občana pa gotovo nezanimiva, saj so mu dogajanja na deželi iz dneva v dan vse bolj tuja in nerazumljiva. A gremo po vrsti. Nacelniki svetovalskih skupin so se dopoldne

razšli brez dogovora okrog tako imenovanega institucionalnega omizja, s katerim Oljka ponuja predsednika skupščine zastopniku Pola svobosčin. Zgodaj popoldne pa so zastopniki leve sredine, Dinijeve skupine in SKP dosegli dogovor, po katerem bodo komunisti v bistvu podprli program Cruderjevega odbora. To bi bila vest dneva, ce se ne bi potem stvari razvile v drugo, skoraj nasprotno smer.

Kljub dogovoru s komunisti, ki bi okrepil stevilčno srebro Cruderjeve koalicije, so nekatere sile Oljke vztrajale pri pogajanjih z desnico o »institucionalnem« predsedniku deželne skupščine sveta. Padla je kandidatura predstavnika »Forza Italia« Roberto Antonioneja, ki pa je po 19. uri izgubila podporo Nacionalnega zavezništva in bivših demokratov CCD in CDU. Slednji so v skupnem sporočilu napisali, da nasprotujejo kakršnekoli »skrupucanemu sporazumu« (it. inciucio) z Oljko in da se bodo pri izvolitvi predsednika predhodno vzdržali. Tudi v primeru, ko bi bil edini kandidat Antonione.

Stališče Finijeve stranke in nekdanjih demokratov je presenetilo Oljko, ki je, po krajšem posvetovanju, s predstavnikom ze-

Glasovanje v deželni svet Furlanije - Juljske krajine

lenih Paolom Ghersino zahtevalo in doseglo odločitev seje. Za odločitev so glasovali zastopniki Oljke, SKP in Dinijeve skupine, proti pa so bili vsi ostali. Zanimi-

vo je, da so odložitvi nasprotovali tudi svetovalci Berlusconijeve stranke, potem ko je njihov zastopnik Ferruccio Saro predlagal predložitev seje na 22. uro...

O predsedniku sveta bo najbrž padla odločitev na nočnih pogajanjih. V Polu svobosčin je prišlo do hudega razkola, »Forza Italia« pa bo, kot kaže, vz-

trajala pri Antonioneju, ki, kljub težavam in zmedi, ostaja glavni kandidat za Cruderjevega naslednika. Na potezi pa je Oljka, kjer se siri nezadovoljstvo nad potekom dogajanja in nad tako zastavljenimi pogajanja s »Forza Italia«.

Nekateri so zato mnenja, da bi morala Prodijeva koalicija (tako menijo tudi komunisti) predlagati svojega kandidata za predsednika skupščine. V tem primeru bi bil najresnejši kandidat Miloš Budin, ki v svojstvu starejšega podpredsednika vse od Cruderjevega odstopa vodi skupščino. Nezadovoljni z razvojem dogajanja so tudi nekateri svetovalci DSL, da ne govorimo o zelenih, ki so do zadnjega upali vsaj v dialog, ce ze ne v sodelovanje, s Severno ligo.

Bossijeva stranka se je ze pred dnevi umaknila na Aventin in povedala, da noče sodelovati v pogajanjih med Oljko in desnico. Njen predstavnik Danilo Narduzzi je sinoči kot pogoj za sodelovanje v teh razgovorih postavil priznanje neodvisne Padanije, levi sredini pa je očitno, da je povzročila padec Cecottijevega odbora ne da bi vedla, kaj se bo potem zgodilo. Tako mislijo tudi zeleni in nekateri vidni voditelji DSL.

LIKVIDACIJA TKB / BO DANES NA RIMSKEM SREČANJU PADEL USODNI SKLEP?

Odločilno zasedanje Medbančnega jamstvenega sklada o novem zavodu

Danes sindikalna skupščina uslužbencev o znižanju osebnih dohodkov

TRST - Danes bosta v Trstu in v Rimu sestanka v zvezi z usodo nekdanje TKB. Seveda bo morebitni sklep Medbančnega jamstvenega sklada izredno pomemben, ce ze ne odločujoč za razvoj dogajanja po zlomu trzaskega zavoda, a tudi seja uslužbencev bo pomembna, saj se morajo sporazumeti o predlogu za zmanjšanje lastnih plač, kar pogojuje sprejem dosedanjih uslužbencev v nov zavod, ki bo verjetno nastal na podlagi sklepa Medbančnega sklada.

Novoizvoljeni odbor italijanskega jamstvenega sklada se bo sestal danes dopoldne, ni pa rečeno, da bo res sklepal o prihodnosti TKB, kot je bilo svojčas rečeno, saj tega vprašanja ni na dnevnem redu, razen ce ne pride v postev pod razno. Medbančni jamstveni sklad, v katerem so predstavniki vseh pomembnejših italijanskih bank, se pa bo odločil glede splošnega pristopa do vprašanja bank v težavah in to tudi v vidiku novih tržnih pogojev zaradi strožje normative Evropske unije, ki bo povzročila preglavice in težave marsikateri italijanski banki. Prevladovalo naj bi mnenje, naj pač čisti tržni mehanizmi pomotejo s tem, kar ni odpornega, in v tem smislu naj bi jamstveni sklad posegel samo za kritje vlog posameznih varčevalcev, ne pa na zavodov v krizi. Ko bi prevladala taka usmerjenost, bi likvidacija TKB stopila na trnovo pot t.i. »trde« likvidacije brez nobenih »padal« oz. postopnosti za posa-

mezne dolžnike, ceprav bi obenem zajamčili varčevalcem povrnitev vlog.

Glede slednjega vprašanja so nam se enkrat potrdili neutemeljenost govoric, po katerih naj bi jamstveni sklad krl samo vloge do 200 milijonov lir in to enkrat za vsakega posameznika. Pravilnik, ki je veljal ob zamrznitvi in potem ob začetku postopka likvidacije TKB, pa predvideva celotno povrnitev vseh vlog do 200 milijonov lir in treh četrtin za naslednjih 800 milijonov lir, in to za vsako vlogo, neglede na koliko računov ima posameznik. Tudi samo vsedravnno združenje bank ABI je že ocenilo, da je treba izvajati pravila, ki so veljala, ko so pač zamrznili sredstva varčevalcev, in da ne pride v postev nobena hipoteza o retroaktivnosti. Med drugim naj v zvezi z zamrznjenimi računi omenimo tudi, da bodo varčevalcem izplačali interese od trenutka zamrznitve do začetka likvidacije, torej od 22. oktobra do 22. novembra, potem pa ne več, ker je zavod v likvidaciji.

Ce se povmemo k sklepu, ki jih bo Medbančni jamstveni skla sprejel na današnji ali na eni od prihodnjih sej, velja poudariti se sicer nepotrjeno informacijo, po kateri naj bi osrednji denarni zavod Banka Italije bil naklonjen posegu, ki bi omogočil nadaljevanje dejavnosti z novim zavodom in z »mehko« likvidacijo TKB.

Te dni vztrajno krozi tudi morda pretirano optimistična govorica o

»zelo mehkem« postopku, po katerem naj bi se celo izognili pravi likvidaciji tako, da bi prišlo do »preventivnega konkordata« ali do postopka, po katerem bi veliki upniki t.j. italijanske banke spremenile pomemben del svojih kreditov v delnice nove banke. Računi naj bi se v tem primeru tudi iztekli: ce naj bi vodilno vlogo v novem zavodu prevzela padovanska Banca popolare antoniana veneta z nekaj nad 50 milijardami lir kapitalnega vložka in bi ostale italijanske banke vložile 30 odstotkov svojih kreditov, bi slednji vložek

znasal 49 milijard, kar bi res zagotovilo banki iz Padove 51-odstotni kontrolni delež.

Seveda so to le hipoteze, se vedno pa ni nobene gotovosti. Tudi zaradi tega se komisarja likvidatorja v zadnjem tednu se nista sestala s predstavniki Odbora za zaščito varčevalcev, ker očitno ne razpolagata z odločilnimi novostmi v zvezi z razvojem dogajanja na banki, o čemer morajo sklepati drugi organi.

Pozitivno, celo optimistično gledanje komisarjev na prihodnost pa je botrovalo predlogu, naj bi novi zavod, ki bo nastal na ruševinah TKB, prevzel vse uslužbence pod pogojem, da se zmanjša strošek za osebe od 18 na 12 milijard lir. O tem bodo uslužbenci razpravljali na današnji skupščini, kjer jim bodo predstavili predlog, po katerem naj bi znižali plače za 20-25 odstotkov, sicer z različnimi kolicniki glede na višino letnega dohodka.

Naj zabeležimo se, da med osebjem TKB vztrajno krozi glas, po katerem nekatere banke skušajo s »sakalsko« kampanjo pritegniti stranke dosedanje banke, o čemer objavljamo na drugem mestu tiskovno sporočilo uslužbencev TKB. Res bi bilo zanimivo zbrati neposredna pričevanja onih, ki so jih kontaktirali s takimi predlogi, da bi zbrali dokaze o uhajanju rezerviranih podatkov o strankah iz zavoda v Ul. Filzi na druge banke, kar bi nedvomno terjalo kazenski pregon krivcev.

Zadnja vest iz Padove

Zvečer se je razširila vest - in se enkrat gre za informacije, ki so povsem neuradne in nepotrjene - po katerih naj bi v Venetu bili pričarani, da si je padovanska Banca popolare antoniana veneta že zagotovila ustanovitev in večinski delež novega zavoda v Trstu. Odprta so »samo« se tri vprašanja, ki naj bi po mnenju padovanskih izvedencev bila na tem, da jih brez nadaljnjega ugodno rešijo, in sicer odobritev načrta s strani Medbančnega jamstvenega sklada, pristop bank iz Slovenije in Hrvatske (vsaka s 15-odstotnim deležem 50 milijard lir skupnega kapitala) in dovoljenje za odprtje 5 okenc nove banke v Sloveniji in na Hrvaškem.

Sporočilo uslužbencev TKB o nekorektnem snubljenju strank

V teh dneh bodo za TKB sprejete usodne odločitve, ali naj novi kreditni zavod prevzame operativnost nase banke in vrne zaupanje strankam TKB, ki so razočarane in deloma tudi oskoderane po skoraj dveh mesečni blokadi računov.

Vemo, da strankam TKB ne bo lahko pozabiti težav, s katerimi so se soočili. Z veliko težavo bo mogoče obnoviti zaupanje v novo banko, ceprav bi za njeno solidarnost jamčili pomembne italijanske finančne ustanove. Osebe TKB, ki v tem času ni prejemale redne mesečne plače, to stisko razume in se bo potrudilo ob ponovnem odprtju bančnih dejavnosti, da zvestim strankam v čimvečji meri gre na roko z nasveti in tehnično pomočjo.

Ze sedaj pa svetujemo klientom TKB, naj se v pričakovanju razpleta ne prenačijo z odpiranjem stalnih računov pri drugih bankah, saj jim to ne olajša dostopa do sredstev, ki so blokirana na računih. Poleg tega so njihovi osebni podatki, naslovi in razpoložljivosti na računih TKB se vedno »bančna tajnost«. Ne čudi nas, ce konkurenca skuša pridobiti zase stranke TKB, pač pa nas vznemirjajo govorice in pričevanja, da se pri snubljenju strank omenjajo prav ti rezervirani podatki o razpoložljivostih in zapadlostih.

Upamo, da so govorice neresnične ali vsaj pretirane, vendar pričakujemo tudi ustrezna pojasnila, saj bi tolikšne neloyalnosti ne smeli trpeti.

Zato pozivamo prizadete stranke, naj nam podobne primere pravocasnno javijo.

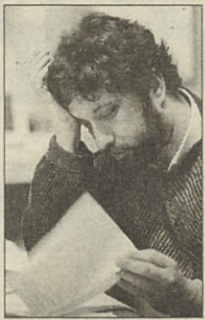
Enotno sindikalno predstavništvo zaposlenih v TKB

O G L E D A L O

Kam lahko vodi nezaupljivost do politike

ACE MERMOLJA

Državlani vedno manj zaupajo političnim strankam: v Italiji, v naših krajih in v Sloveniji. Vedno manj jim zaupajo tudi Slovenci v Italiji, ki so bili povojna leta zvesti volilci. Biti slovenski kandidat je bila v preteklosti hvaležna naloga. Spominjam se, kako sem se se kot student predstavil na občinskih volitvah v Gorici. V sebi nisem cutil posebnega navdiha, vendar so me prepričali, gnala me je tudi radovednost in sprejel sem povabilo, da se predstavim na volitvah. Brez posebne reklame sem bil prvi neizvoljen kandidat, po odstopu kolege pa sem postal občinski svetovalec. Predstavil sem se se drugič in tudi tokrat sem brez drage kampanije, volilnih piltkov, telefonskih vabil in okroglih miz zbral lepo stevilo osebnih preferenc. Prekosil sem nekatero znane strankarske tovarise. Podobno in bolje so se uveljavljali drugi slovenski kandidati in bili na Goriskem v vrhu absolutnih preferenčnih lestvic.

Podobno se je in se se dogaja v Trstu. Za stranke (italijanske) so bili slovenski kandidati dobra investicija, same stranke pa so lahko računale na zanesljivo podporo. Slovenci nismo množično spremenili političnega prepričanja, letošnje volitve pa dokazujejo, da se tudi med nami veča nezaupanje do strank. Tega ne dokazujejo samo volitve. Stranke in njihovi voditelji se morajo zamisliti, čeprav je težnja tako očitna, da bi je le slepec ne opazil. Moje ugotovitve torej ne prinašajo nič novega, čeprav je nezaupanje problem, ki ga ne smemo (tudi novinarji ne) uvrstiti med samoumevne stvari. Če je nezaupanje do strank razumljivo iz razlogov, ki jih bralci sami dobro poznajo, se v tem nezaupanju skriva kopica resnih nevarnosti.

Osebnost me malce plaši, ko ljudje razumejo katerokoli idejno opredelitev kot strankarsko. Reces levica ali desnica in ze te znanec opozori, da nima namena govoriti o politiki. Besedi se zdalec ne pomenita strankarske pripadnosti, ampak so v njih zaobjete številne vrednote, kulturna izhodišča, pogledi na življenje in celo etična načela, brez katerih bi bili povsem neobjeljeni in revni. Pozornost do sibejših slojev, družbena pravčnost, solidarnost, sožitje itd., so zlahke vrednote levice. Trzišče, tekmovalnost, posebna pozornost do posameznika so liberalne vrednote, ki jih sprejema prosvetljena desnica in o katerih naj razmislija tudi levica. Poenostavljam, vendar želim naglasiti, kako označujeta pojma levica in desnica bogato evropsko in ne samo evropsko kulturo, ki so jo ustvarjale znanost, umetnost, filozofija a tudi politika in stranke. Redukcija levice in desnice na zgolj strankarsko izbiro, ali huje, na vprašanje moči in osebnostne uveljavitve vodi naravnost v prostor kulturnega kvalunkvizma: natančno tja, kamor nas silijo nekatere banalne in votle televizijske oddaje. Zato moramo biti tudi glede strank previdni. Eno je namreč nezaupanje v določene stranke ali v določene voditelje, drugo je nezaupanje v stranke nasploh. To nezaupanje lahko vodi v zanižanje demokracije, ki ne more živeti brez strank. Vsakega Slovenca, ki se mi pritožuje nad strankami nasploh in mi pravi, kako jih je v Sloveniji preveč, vprašam, zakaj se je potem zavzemal za demokracijo. Ni bilo mar enostavnije, ko je vladala ena sama partija? Drug problem je v tem, kakšna je kvaliteta strank v Sloveniji. Vendar se mi tudi ta ne zdi tako slaba, če jo primerjam s sedanjim evropskim ali italijanskim povprečjem, ob tem pa upostevam, da je slovenska demokracija mlada. Bi raje imeli Milosevice in Tudmane, ki razveljavljajo izide volitev in na grob način masljivo usta opoziciji?

Podobno nezaupanje v stranke je lahko izraz kulturne brezbriznosti. Nujno je, da kaznujemo slabe stranke in slabe politike, v najslabšem primeru tudi z odsotnostjo na volitvah (te sicer načelno ne odobram). Ko pa postane nezaupanje nezanimanje, smo v nevarni pasti. Vsak dan gledamo na televizijskih ekranih in beremo v sund literaturi in revijah, a tudi v »resnih« casopisih oddaje in članke, ki na obsesiven način naglasujejo najdobje zasebno življenje, zaprtost med štiri steno, vankse stene, ujetost v gospodinjne probleme, vkljenjenost v najosnovnejše družinske dileme in samo v te, kot da ni drugega sveta. Vem, da sta osebno in družinsko življenje osnovna pogoja nase-

ga preživetja, nase rasti in vzgoje. Prav tako vem, da je za taisto življenje nevarna tista množična kultura, ki izolira družino, jo odtrga od družbe in jo prikazuje kot edini svet, ki je vreden našega zanimanja. Enako me plasijo prestevalni kricaci, ki zgolj zaradi osebnega uspeha načelno mečejo goliđe gnoja na državo, na vlado, na politiko in politike in sploh ne utemeljijo, zakaj je nedel vreden tolikšnega obrekovanja. En del oddaj nas umirja z dilemami, če Peter ljubi Ano, druge oddaje nas razburjajo, saj se zdi, da bo vsak dan konec vlade, države in naših prihrankov. V tem vrtincu (zanj seveda ni kriva le televizija) usiha nase zaupanje v politiko nasploh, iz njega pa poganjajo novi politiki, ki nas zaslepljajo z demagogijo. Iz tega humusa je zrastel Berlusconi. Se danes ne vem, kako mu je uspelo prepričati ljudi, da ni politik in da ne bo nikoli politik, čeprav je bil od vedno kar pogreznjen v politiko in največkrat v slabo in staro politiko. Ne mislim, da je Berlusconi zlo, vendar je njegova antipolitika prefinjen način manipuliranja z ljudmi v dobi vedno totalnejše televizijske in kabske komunikacije.

Kritičnost do konkretne politike in do strank, ki jo izvajajo v ozjem pomenu besede (prostor politike je vendarle širsi od tistega, ki ga zavzemajo stranke), je nujna. Dober državljani opazuje, kaj z njim in v njegovem imenu počenjajo politiki. Bojim pa se, da korenini del nezaupanja v samem sistemu sporočanja in v sedanjim množični kulturi. »Stara« politika se je odvijala tudi na trgih, v tovarnah, v gostilnah, na stevilnih shodih in torej v neposrednem kontaktu z ljudmi. Debata se ni razvijala le pred volitvami, ampak tudi po njih. Sedaj so skoraj edini prostor politike televizija in casopisi, ki privilegirajo vsedržavno politiko in zapostavljajo krajevno, tisto, na katero najljazje vplivamo. Na zadnjih trzaskih pokrajinskih volitvah je zmagovita stran naglaševala zgolj vsedržavne probleme. V ZDA lahko opazimo nasprotno težnjo, ki jo je za letošnje predvolilno kampanijo uporabila tudi Oljka: politiki gredo ponovno med ljudi in ne nastopajo le po televiziji. Množična kultura poglablja zarez, ko v svojih stvilnih variantah zapašča širše družbene kontekste in se osredotoca na zgolj zasebno življenje. Porocanje medijev mnogokrat otežoca razumevanje ze itak zapletenih družbeno-političnih problemov. Mastni in sokantni naslovi ter nastopi televizijskih poročevalcev, ki najavijo vest s kricecimi besedami, sledijo jeziku reklame. Njeno osnovno pravilo pa je, da deluje na emotivno in celo pozdavestno clovekovo sfero. Navajanje v racionalne izbire bi bilo za trdke nedonosno. Velja isto pravilo za politiko?

Sam sem dovolj kritičen, vendar ne sodim med tiste pisce, ki kujejo svoj uspeh iz nezaupanja ljudi v politiko. Vem namreč, da nezaupanje ni vnapsrejšna vrednota. Isti nezaupljivci so pogostokrat doveztni za populizme in avanture. Znacilno je, da v času depresije in odmika od politike zmaguje najbolj retorična desnica. Skratka, tudi nezaupanje ni nevtralnno.

Politike in stranke ne smejo zasesti vsega našega življenja in dela, kot se je to dogajalo in se se dogaja. Znacilnost vseh diktatur je, da skušajo usmerjati in kontrolirati tudi intimno življenje državljanov. Vsiljivost politike in strank gre za dobrobit družbe omejit, ob tem pa čim jasneje izmeriti prostor različnih »kompetenc«. Vendar je to problem, ki ne sodi, ali vsaj povsem ne, v pričujoče razmisljanje. Zdi pa se mi pomembno, da opozorim na splošni problem nezaupanja tudi v Primorskem dnevniku. Prav je, da smo Slovenci kritični do politike in strank, tudi do tistih, za katere se opredeljujemo. Za manjšino pa bi bilo pogubno, ko bi se kritika spremenila v apatijo in bi zato imeli vedno manj politikov ter ljudi, ki se z njo ukvarjajo v manjšini, v javnih upravah, v sindikatih in povsod, kjer je politika, tudi stankarska, potrebna. Narod in narodne manjšine potrebujejo za lastno življenje veliko stvari, znanja in profilog, med njimi so tudi politika in politiki. Ni nujno, da so nam apriori simpaticni, ker so pač naše gore list, vendar jih moramo imeti. Prav tako moramo ob kulturnem ohraniti tudi naše politično bogastvo in izročilo. Brez politike bi bila manjšina obglavljena in anonimna.

DUNAJ / SEJA SOSVETA ZA KOROŠKE SLOVENCE

Iskanje širšega konsenza za reformi zakona o manjšinah

Januarja novi krog pogovorov med ZSO in NSKS

DUNAJ, CELOVEC - Razprava o reformi 20 let starega, restriktivnega Zakona o narodnostnih skupinah v Avstriji se bo nadaljevala, obravnave reformskih predlogov pa je v najboljšem primeru pričakovati sele na spomladanskem zasedanju avstrijskega državnega zbora. To je rezultat seje narodnostnega sosveta za koroške Slovence pri Uradu zveznega kanclerja v ponedeljek na Dunaju.

Na predlog predsednika sosveta Marjana Sturma je bilo sklenjeno, da bo se januarja sklicana skupna seja vseh sestih obstoječih narodnostnih svetov, na kateri bodo evidentirali vse zelje in zahteve posameznih narodnostnih skupnosti v Avstriji. Hkrati se bo nadaljeval dialog med osrednjima političnima organizacijama koroških Slovencev, Zvezo slovenskih

organizacij (ZSO) in Narodnim svetom koroških Slovencev (NSKS), v okviru katerega bodo prav tako skušali uskladiti stališča tako do predloga vladne koalicije, ki sta ga izdelala predsednika poslanskih klubov socialdemokratov (SPÖ) in Ljudske stranke (ÖVP) dr. Peter Kostelka in dr. Andreas Khol in ki predvideva okrepitev pristojnosti narodnostnih svetov in ustanovitve Stalne konference predsednikov in podpredsednikov le-teh, kot tudi do predloga o temeljnem zakonu za avstrijske narodnostne skupnosti, kot ga predlaga Center avstrijskih narodnosti (CAN). Ta predlog odločno podpira Narodni svet koroških Slovencev.

Sturm je v pogovoru za naš list poudaril, da se je večina članov sosveta za koroške Slovence na seji iz-

rekla za vladni predlog, prav tako se je na nedavnem sestanku predsednikov in podpredsednikov vseh svetov z državnim sekretarjem Karlom Schlöglom pokazalo, da tudi druge manjšine podpirajo reformski predlog vladnih strank, ne pa predloga CAN o temeljnem zakonu. Sklep o novem krogu pogajanj je zato razumeti kot novi poskus, le se prepričati predstavnik Narodnega sveta koroških Slovencev o tem, da je možno doseči napredek pri reševanju odprtih narodnostnih vprašanj le s politiko step by step (korak za korakom), ne pa s »politiko vse ali nič«.

Predsednik NSKS in član sosveta Nanti Olip je sklep o usklajevalnih pogovori najprej na Koroskem in potem sele na vseavstrijski manjšinski ravni izrecno pozdravil: »Zdaj so stava-

ri tam, kjer tudi spadajo«. Pogovori naj bi po mnenju Olipa bili zaključeni do konca februarja, tako da bi morebiten in med vsemi manjšinami usklajen predlog o reformi Zakona o narodnostnih skupinah sel v parlamentarno obravnavo se spomladi l. 1997. Glede vladnega predloga Kostelka/Khol je Olip dodal, da ga NSKS slej ko prej odklanja, ker ne vnaša bistvenih izboljšav za avstrijske manjšine in je zgolj »kozmetičnega značaja«. Zato NSKS tudi vztraja pri temeljnem zakonu, ki predvideva konkretne izboljšave položaja vseh manjšin v Avstriji - od postavitve več dvojezičnih krajevnih tabel do razširitve veljavnostnih območij, na katerih imajo pripadniki manjšine pravico do uporabe manjšinskih jezikov.

Ivan Lukan

PISMO UREDNIŠTVU

O vlogi nove banke

Cenjeno uredništvo!

Ob vesti o italijanski banki, ki naj bi nasledila Trzasko kreditno banko (Primorski dnevnik 4.12.) se sprašujem, zakaj je bil italijanski bančni oblast za ta prevzem potreben pristanek uslužbenecv TKB na sestanku v Boljuncu. Primorski dnevnik (3.12.) je ta sestanek najavil kot »nepričakovano skupščino«, na katero so »sedanji upravitelji nepričakovano povabili uslužbenecv banke.« da bi razpravljali o temi »Možna alternativa namesto likvidacije«.

Neobicajno je tu dejstvo, da sta likvidatorja, klub temu, da je banka v likvidaciji, iskala pri uslužbenecih neko soglasje. Če pri nekom iscem soglasje o cemerokoli, mu pripisujem pristojnost, da o tem odloca.

Usluzbenici TKB so bili pozvani, naj odločajo. O cem? O tem, ali naj funkcijo dosedanje banke prevzame neka italijanska banka. Usluzbenici so »soglasno sprejeli« (na 1. strani PD 4. 12. celo: »odobrili«) predlagano rešitev, kar je seveda bistvenega pomena za nemoten potek operacije za ustanovitev nove banke« (PD 4.12., str. 3). Iz tega lahko sklepamo, da se tudi italijanske bančne oblasti zavedajo, da nalog TKB in njene zapuščine ni mogoče enostavno prenesti na kako italijansko banko brez pristanka pripadnikov manjšine, ki jo za likvidatorja očitno predstavljajo uslužbenecv banke. Ali ni objubljena »ohranitev polne zaposlitve...vseh skoro 200 uslužbenecv« (PD 4.12.) samo prikrito iskanje tega pristanka?

Usluzbenecem je novica o ustanovitvi banke nedvomno prinesla zarek upanja, in tudi s stališča manjšine je to samo pozitivno, manj razveseljiva pa je vest o lastništvu in značaju banke.

Kakšno vlogo bi v taki banki imela manjšina? »Povsem marginalno«, ce uporabim besede iz Brezgarjevega razmisljanja o možnem novem zavodu (PD 23.11.). A vprašanje je, ce bi sploh imela kakšno, ob dejstvu, da bi bila večina lastniškega paketa v rokah italijanske banke. Morebitne slovenske, hrvaske ali kake druge banke bi lahko pristopile le v vlogi manjšinskih partnerjev, njihov pristop pa ne bi bil pogoj za novo banko, kajti ta naj bi »nastala ne glede na njihovo odločitev« (PD 4.12.).

Predlagani zavod tako ne bi bil več referenčna banka slovenske manjšine, čeprav eden od likvidatorjev trdi, da »namerava biti (to) se naprej« (PD 4. 12.). Le kako bi to mogel biti, ce Slovenci v njegovem upravnem odboru ne bi imeli besede? Ali ne bi bila to navadna italijanska banka, ki bi ji prišlo prav strokovno in jezikovno znanje slovenskih uslužbenecv, da bi lahko obdržala in privabljala tukajšnje slovenske stranke, predvsem pa vlagatelje in poslovnice iz Slovenije, Hrvaske in iz drugih, zlasti vzhodnih držav?

Ustanovitev banke za koristi slovenske manjšine, banke, ki naj bi jo manjšina vodila, je bila mednarodna obveza

Italije na osnovi Londonskega sporazuma iz leta 1954; obveza izhaja iz izmenjave pisem med vladama Italije in Jugoslavije neposredno pred sklenitvijo sporazuma ter iz 6. člena Posebnega statuta. Banka naj bi bila odškodnina za uničenje slovenskih kreditno-denarnih ustanov pod fasistično Italijo; z njo naj bi bila manjšina dana možnost, da se gospodarsko razvija in na ta način uspešneje vključuje asimilaciji.

TKB naj bi bila naslednica zlasti teh bank: Jadranske banke, likvidirane leta 1926, Trgovsko-obrtne zadruge ter Trzasko hranilnice in posojilnice (Cassa Triestina di credito e depositi), likvidiranih leta 1941 takoj po napadu na Jugoslavijo (!) TOZ je bila z vsem premoženjem (od tega je bilo 75 nepremičnin) ter vlogami varčevalcev pripojena k zavodu Banca Popolare Giuliana. THP pa je bilo dovoljenje za poslovanje odvzeto s posebnim Mussolinijevim dekretom (»Decreto del Duce del Fascismo, 16.4.1941 - XIX«). Vse njeno imetje z nepremičninami vred (med njimi poslopje v Ul. Torrebianca 19, kjer je bil sedež zavoda) je prišlo v roke Casse di Risparmio di Trieste; ravno tako so bile prenesene vloge. Tega imetja Italija do danes se ni vrnila, kot ni vrnila Fabianjevega Narodnega doma v Ul. Filzi, ki ga je zgradila THP leta 1904. Ob tem naj spomnim, da je Italija kmalu po vojni sprejela zakon, ki je razveljavil vse lastniške prenose judovskega premoženja, ki so bili izvedeni pod fašizmom.

Leta 1922 so v Jadranski banki karabinjerji opravili preiskavo in pri tem aretirali nekaj uslužbenecv. O tem dogodku je krajevni italijanski tisk pisal na veliko in v senzacionalnem duu (Milan Pahor: Slovensko denarništvo v Trstu). Zgodovina se torej ponavlja.

Banka Italija je ze ob ustanovitvi pokazala do TKB svojo macehovsko naravo, ko ji ni dopustila, da bi imela sedež v ze pripravljenih prostorih v eni od večjih ulic v središču mesta in se je morala potem namestiti v manj ugledni ulici. Ali ni morda tudi danes koga prevec motila impozantna, bleščeče obnovljena stavba na enem izmed glavnih trgov Trsta, predvidena za novi glavni sedež TKB?

Ali mora biti kaznovana cela manjšina, ce so ravnanje vodstva banke, naučnikovita pravila italijanskega bančnega sistema - in morda se kaj - privedli banko v propad?

Banka Italije ima po zakonu dolžnost, da nadzira vse bančno poslovanje v Italiji. Zlasti mora paziti, da se banke ne izpostavljajo prevec z zunajbilancnimi obveznostmi, ki so za banke največji vir tveganja, zato so ji banke dolžne vsak mesec poročati.

Spomniti naj, da so delničarji Casse di Risparmio di Prato, ko je ta zaslala v tezave zaradi luknje 1000 milijard lir, tožili Banko Italije zaradi neprimerne inspekcije (»per assoluta negligenza nell'ispezione«) in pri tem zahtevali povrnico skode (A&F, Repubblica 18.11.1996). Nazadnje se je za banko nasla rešitev.

Ker TKB ni bila navadna zasebna banka, ki bila morala Banka Italije se budneje paziti, da ne bi zaslala v nepopravljive tezave. Ali ni inspekcija v letu 1991 res odkrila nič posebnega ali pa je bila tudi v primeru TKB premalo temeljita?

Funkcija medbančnega sklada ABI, ki jamci za bančne vloge, je tudi ta, da sodeluje pri sanaciji bank, ki so prišle pod izredno upravo. Ali se je bilo res nemogoče poslužiti te funkcije pri TKB, toliko bolj, ker TKB ni bila navadna zasebna banka?

Zasebni banki je glavni namen poslovni dobiček, manjšinski banki pa je osnovni cilj podpora gospodarskemu in s tem celotnemu razvoju manjšine. Glede na namen, zaradi katerega je nastala, je TKB, seveda v okviru manjšine, primerljiva z bankami javnopravnega značaja (banche di credito di diritto pubblico) kot so Banco di Napoli, Banco di Roma in Banco di Sicilia. Tem bankam je država dolžna pomagati, ko zaidejo v tezave, ker jim ni osnovni cilj poslovni dobiček, ampak ekonomsko-socialni razvoj posameznih področij in gospodarskih vej v okviru države. Ali je ob tem drugacno tretiranje TKB upravičeno?

Nasa manjšina tvori kot konstitutivni del Republike Italije posebno antropogeografsko enoto, ki ima svoje specifične razvoje zakonitosti in potrebe. Zaradi tega je pravno priznana in po ustavi ji pritiče posebna zaščita. Poleg ustavnega določila obvezuje državo se zakonska določba 6. člena Posebnega statuta o »pravični razdelitvi razpoložljivih denarnih sredstev«. Ce smo posebna družbena skupnost s svojimi potrebami, imamo torej pravico do javnih sredstev na vseh področjih in torej tudi na gospodarskem, saj je gospodarska enakopravnost pogoj za druge vidike enakopravnosti.

Potrdjuje tudi 3. člen italijanske ustave, ko določa, da je naloga države odpravljati gospodarske ovire, ki preprečujejo enakopravnost državljanov. Tudi konvencija OZN o odpravi rasne diskriminacije, ki jo je Italija ratificirala 5.1.1976, obvezuje države, da odpravljajo diskriminacijo tudi s posebnimi ekonomskimi ukrepi.

Avtorizacija za delovanje TKB, predvidena z ze omenjeno izmenjavo pisem in dana 5.9.1959, je bila ena od konkretizacij tistega dela 6. člena Posebnega statuta, ki določa, da bo gospodarski razvoj manjšine »zagotovljen brez diskriminacij«. Osimski sporazum, ki je postal italijanski zakon 3.4.1977, v 8. členu določa, da ostanejo v veljavi vsi ukrepi v korist manjšine, ki so bili sprejeti pri izvajanju Posebnega statuta.

Kaj je bila TKB drugača, ce ne ravno tak ukrep? Kako to, da jo Banka Italije enostavno ukinja? Ali ni potem v skladu z zakonom dolžna istosčasno predvideti in podpreti ustanovitev druge banke s funkcijo, kot jo je imela TKB? Kar niti približno ni banka, ki sta jo napovedala likvidatorja. Jozko Basa

SPORAZUM / TZ IN CRTRIESTE BANCA SPA

Nova servisna služba za plačilo bencina naravnost v banki

Le za imetnike tekočih računov

Trgovinska zbornica je včeraj podpisala sporazum z denarnim zavodom CRTrieste-Banca za aktiviranje novega načina plačevanja bencina po znižani ceni pri crpalkah; bencin bo možno plačati z elektronskimi karticami, ki jih imetniki že uporabljajo za koriščenje kontingenta bencina po znižani ceni. Imetniki tekočih računov pri tržaskem denarnem zavodu CRTrieste - Banca bodo praktično imeli možnost - najverjetneje od meseca februarja dalje - da pri crpalkah zahtevajo, da se jim zadržijo za tankano gorivo neposredno prenese na tekoči račun, ki ga imajo pri denarnem zavodu. S finančnega vidika ne bo operacija dodatno obremenila uporabnika, zabeležena pa bo na izvlečku računa, ki ga periodično prejme klient denarnega zavoda.

Sporazum o novem načinu plačevanja bencina po znižani ceni sta včeraj podpisala pred-

sednika TZ Adalberto Donaggio in CRTrieste - Banca Roberto Verginella; tak način plačevanja bo v prihodnosti možno avtomatično raztegniti tudi za nakup bencina po znižani ceni na osnovi geografskih pasov, kot je sicer predvideno v nedavno odobrenem deželnem zakonu. Trgovinska zbornica pa je tudi pripravljena, kot je včeraj podčrtal predsednik Donaggio, da podobne sporazume podpiše tudi z drugimi zainteresiranimi bančnimi zavodi.

Klienti CRTrieste - Banca se morajo zato najprej zglasiti pri okencih denarnega zavoda z lastno bencinsko kartico in izpolniti vse birokratske obveznosti. Na crpalkah pa bodo zainteresirani izročili uslužbencu bencinsko kartico, na katero bo zabeležena količina tankanega goriva, znesek, ki ga bodo morali plačati pa bo nato avtomatično prenesen na njihov tekoči račun pri denarnem zavodu CRTrieste - Banca.

JAVNE UPRAVE

Občina Devin Nabrežina: Kazimir Cibi začasni tajnik

Kazimir Cibi bo po odhodu tajnice Renate Salin začasno opravljal tajniške posle v Občini-Devin Nabrežina. Cibi, ki je že tajnik v Dolini, bo v Nabrežini posloval trikrat tedensko in seveda, v skladu z zakonskimi pravili, spremljal seje odbora in občinskega sveta. Redno nameščena tajnica ostaja vsekakor se dalje Salinova, ki je bila pred dnevi začasno premeščena v Paluzzo v Karniji.

Nacionalno zaveznstvo je odločitev notranjega ministrstva, da premestijo Salinovo, skušalo izkoristiti za politično kampanjo proti zupanu Giorgiu Depangherju in njegovi upravi. Ta poskus pa je doslej klavrno spodletel, tudi zato, ker Depangher sploh ni odgovoril na napade in natolcevanja, saj je slo za odločitev, ki presenega njegove institucionalne dolžnosti.

Statut Občine Devin-Nabrežina določa, da mora občinski tajnik po možnosti obvladati tudi slovensščino, ki pa je obvezna za podtajnika.

S tem v zvezi pa uprava v kratkem priredila natečaj za sprejem v službo podtajnika.

JAVNE UPRAVE / SOGLASNO MNENJE

Zgonik sodeluje s češko občino

V petek seja posvečena proračunu

Zgoniska občinska uprava bo na petkovi seji občinskega sveta predstavila svetovalcem proračun za prihodnje leto, medtem ko je skupščina na zadnji seji sprejela sklep o uravnoteženju bilance za tekoče leto. S tem je ugodila zakonskim predpisom. Svet je tudi spremenil pravilnik o poslovanju smetarske službe in potrdil konvencijo z Obcino Trst o socialnem skrbstvu, soglasno (torej tudi z glasovi opozicije) pa je sprejel sklep o podpisu listine o prijateljstvu in sodelovanju s češko občino Crhenice, ki je oddaljena približno 40 kilometrov od Prage in je po zemljepisnem obsegu zelo podobna zgoniski. Upravitelji pričakujejo podporo iz skladov, ki jih Evropski svet letno namenja krepitvi prijateljstva in sodelovanja občinskih uprav ter krajevnih skupnosti.

Občina Zgonik je pred kratkim dobila se pet oporečnikov (skupno jih ima sedaj sedem), s pomočjo katerih bo okrepila razne socialne službe ter servise, ki ji nudi onemoglim in potrebnim občanom. Blazinova je tudi sporočila, da je Dežela pred kratkim dodelila Obcini ka-

mion cisterno za prostovoljno gasilsko službo, v kratkem pa v Zgoniku pričakujejo se terensko vozilo. Sestala se je občinska komisija za kulturo in sport, ki je razdelila sedem milijonov lir prispevkov SK Kras, KD Rdeca zvezda, Shinkaj karate klubu ter Domu Brisčki.

Na zadnji občinski seji je tekla beseda tudi o zaprtju ceste v Zgoniku zaradi del za gradnjo enoteke. Dela bodo trajala nekaj mesecev, nekateri vaščani so izrazili nezadovoljstvo nad zaprtjem ceste in naslovili na upravo posebno petico. Upravitelji so se z njimi srečali, Občina je sklep o zaprtju ceste utemeljila z zakonskimi določili o javnih delih in o varnosti na delu. Svetovalec Slovenske skupnosti Gruden je izrazil veliko nezadovoljstvo nad ukrepanjem Občine in bil mnenja, da bi se lahko poiskale in dobile druge alternativne rešitve. Končno je občinski svet izrazil popolno mnenje za odprtje trgovine z jestvinami pri trgovini s pohištvo Lanza na proseski »Rouni«; zadnja beseda o formalnem dovoljenju pa, kot določa zakon, pripada Deželi.

PREDSTAVITEV V GREGORČIČEVI DVORANI

Krpanova sol Mirana Košute

O knjigi in njenem avtorju je spregovoril akademik Ciril Zlobec

CGIL / SEJA VODSTVA

Široka razprava o pogojih za novo obdobje razvoja

V ponedeljek se je sestalo vodstvo sindikalne zveze Cgil; na zasedanju je med drugim dopolnilo sestavo pokrajinskega tajništva sindikalne zveze.

Na seji je vodstvo obširno razpravljalo o pogojih, na osnovi katerih bi se lahko odprlo novo obdobje razvoja v mestu in na širšem teritoriju; vodstvo Cgil pa je predvsem izpostavilo nujnost, da mora sindikat razviti nove načrte in izdelati nove programe; to pa mora izpeljati v popolni sindikalni avtonomiji, da bi lahko bil kos spremembam v družbenem, gospodarskem in urbanem tkivu ter verodostojen sogovornik v odnosu do nasprotnih strank in javnih uprav.

S temi cilji je vodstvo Cgil soglasno izvolilo za člane pokrajinskega tajništva Renata Kneippa (tajnika Fillea), Giuditto Lovullo (odgovorno za javne uprave) in Giorgia Ubonija (tajnika Fisac).

Podelitev nagrad Lionello Stock

V konferenčni dvorani ustanove Area Science Park bo danes ob 10.30 zaključna slovesnost s podelitvijo nagrad Lionello Stock, ki je namenjena mladim podjetnikom-inovatorjem iz F-jk. Nagradi bodo podelili zupan Riccardo Illy, predsednik ustanove Domenico Romeo in predsednik fundacije CRT Trieste Renzo Piccini, prejeli pa ju bosta Mauro Pinosa (podjetje Elettrotecnica Pinosa iz Cente) in Rolando Paresani (Aerostudio iz Milj). Prisoten bo tudi prefekt Michele De Feis.

Od ponedeljka božične počitnice

Solske božične počitnice se bodo v italijanskih deželah začele v ponedeljek 23. t.m. (v Markah pa dan pozneje); dijaki in učenci pa se bodo v solo ponovno vrnili v torek 7. januarja (na Siciliji in Sardiniji pa 8. januarja).

DSL / STELIO SPADARO

Obveze vlade v korist Trsta se kljub vsemu uresničujejo

Obveze vlade v korist Trsta, ki jih predvideva protokol o soglasju, se uresničujejo; uresničujejo se dosledno z novo italijansko zunanjo politiko o aktivni prisotnosti v srednji in vzhodni Evropi in kljub crnogledim interesentom. Tako v tiskovni noti ugotavlja pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro; v torek, ugotavlja, se je uresnil pomemben dogodek, ko je minister Claudio Burlando podpisal mednarodni sporazum, ki začenja postopek za uresničitev večmodalnega koridorja St. 5, iz Barcelone do Kijeva in mimo Trsta, obveznega pri-

staniskega vozla v Jadranu, ki s tem ponovno zadobiva središčno vlogo. Spadaro dodaja, da bo DSL se naprej podpirala ne samo svoje ministre in odbornike, ampak tudi osrednjo in deželno vlado, da bi se naprej spostovali sporazumi in zapadlosti. DSL zahteva tudi hitro rešitev vprašanja termične elektrarne v skedenjski železnici; zahteva tudi določitev vloge TVM v procesih transformacije. Zato, zaključuje Spadaro, mora vsakdo opraviti svoje naloge; obenem izraza prepričanje, da bo zupan Illy, kot v vseh teh letih, opravil svoj del.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Sporazum Italija - ZRJ o devinskem Zavodu

Italijanska vlada je dosegla sporazum z beograjsko glede sodelovanja z Jadranskim zavodom združenega sveta v okviru mednarodnega protokola o kulturnem sodelovanju.

Sodelovanje z Zvezno republiko Jugoslavije predvideva, da bosta rimska in beograjska vlada se nadalje podpirali prisotnost dijakov iz te države v devinskem Zavodu, za kar bo prispevalo tudi italijansko zunanje ministrstvo s stipendijami, beograjska vlada pa z dodeljevanjem svojih profesorjev. Uvedli bodo tudi druge oblike izmenjave, kot so skupni poletni tabori, primerjanje didaktičnih pristopov ipd.

V krajšem času bodo obnovili pogodbo z Malto, ob zapadlosti pa bodo na vladni ravni obnovili sporazume z Marokom, Kubo, Filipini, Nizozemsko, Dansko, Rusijo, Alžirijo in Libijo, nato pa se s Hrvaško, Poljsko, Bolivijo, Indijo, Pakistanom in Bangladesom.

Zupan Illy sprejel predsednika Pokrajine Renza Codarina

Zupan Riccardo Illy je včeraj na zupanstvu sprejel novoizvoljenega predsednika Pokrajine Renza Codarina; na srečanju sta se pogovarjala o vprašanjih skupnega interesa, predvsem pa o odnosih in o konkretnem sodelovanju med dvema upravama. Srečanja sta se udeležila tudi podzupan Roberto Damiani in glavni tajnik Pokrajine Calogero Spagnolo.

NOVICE

Iščemo kandidate za 18. Kraško ohcet

V nedeljo, 31. avgusta prihodnjega leta, se bo v republiki občini odvijala 18. Kraška ohcet, ki jo prireja zadruga »Nas Kras« in domače prosvetno društvo »Kraški dom«. Vse, ki bi se radi poročili na Kraški ohceti, vabimo, da se prijavijo do 7. januarja 1997 v uradu turistične agencije »Aurora« v Ul. Milano 20.

Knjiga Livia Isaaka Sirovicha

Deželni inštitut za zgodovino odporniškega gibanja v Furlaniji Julijski krajini prireja predstavitev knjige Livia Isaaka Sirovicha »Cime Iredente«, ki obdeluje viharen zgodovinski alpinistični primer. Predstavitev bo jutri ob 17.30 v avditoriju muzeja Revoltella (Ul. Diaz 7), posegli pa bodo raziskovalka instituta Tullia Catalan, novinarka tednika »Liberazione« Francesca Longo in novinar »Il Piccola« Pietro Spirito.

DSL o spremembah v Trstu

Deželna svetovalska skupina in pokrajinska federacija DSL prireja srečanje, ki bo danes ob 17. uri v dvorani Tommaseo v Jolly hotelu, na katerem bo govor o »Trstu v spremembah« oziroma o političnih in socialnih spremembah v mestu v zadnjih tridesetih letih; posegla bosta prof. Paolo Segatti in prof. Gianpaolo Valdevit.

Furlanija v filmu

V knjigarni Minerva (Ul. S. Nicolò) bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo »Furlanija v filmu«, ki jo je izdala Furlanska kinoteka. Zajetno in zanimivo publikacijo bosta predstavila režiser Franco Giraldi in filmski kritik Lorenzo Codelli. Kinoteka je knjigo izdala ob stoletnici filma, uredila pa sta jo Livio Jacob in Carlo Gabersek ob sodelovanju Cristine D'Osualdo. Med avtorji prispevkov je tudi slovenski filmski kritik Sergij Grmek Germani.

Razprava o drugačnem mestu

Kulturni center Diego de Henriquez bo drevi ob 18. uri v sodelovanju z združenjem Ancol-Indac v dvorani Baroncini v Ul. Trento 8 priredil konferenco z razpravo o »Trstu, drugačnem mestu«.

Okrogla miza o komunikacijah

Zaključna okrogla miza študijskih dnevo o komunikacijah, ki ji prireja Podjetje za zdravstvene storitve bo danes ob 15.30 v avditoriju muzeja Revoltella. V razpravi bodo sodelovali generalni ravnatelj zdravstvenega podjetja Federico Montesanti, deželni odbornik za zdravstvo Cristiano Degano, zupan Riccardo Illy in senator Fulvio Camerini.

»Počistili« oglasno desko

Prejšnji teden so na oglasni deski soferjev v remizi pri Broletu razobesili nekaj dokumentov, ki se nanašajo na nedavno podpisane sporazume ter druga sporočila, v ponedeljek zjutraj je oglasna deska samevala: vse, kar je bilo na njej razobeseno, je izginilo. Z dogodkom se sedaj ukvarja trzaska kvestura, kjer je prijavo vložil Puglia Willy, predstavnik avtonomnih sindikatov v podjetju. V svoji prijavi ni vedel povedati, kdo naj bi bil krivec, dejal pa je, da je razobeseni material morebiti motil druge sindikalne organizacije pri podjetju.

SEJA UPRAVNEGA ODBORA

Tudi GM na občni zbor v znamenju sprememb

Upravni odbor je razpravljaj tudi o finančnih vprašanjih

Glasbena matica se pripravlja na svoj redni občni zbor, sklican za 18. jan. 1997. Pripravam nanj je upravni odbor GM pod vodstvom podpredsednika Edmunda Kosute v svojstvu poslovodnega predsednika, posvetil velik del svoje seje v ponedeljek, 16. t.m. Posebno pozornost je namenil ureditvi članske knjige in s tem seveda volilnih upravičencev. Ti so, kot je bilo v veljavi že doslej, najprej stari otrok, ki obiskujejo glasbeno solo GM (po eden za vsakega otroka), vsi polnolenti gojenci, po eden za vsako glasbeno skupino, ki deluje pod okriljem GM, vsi člani upravnega in nadzornega odbora GM, vsi člani učnega in neučnega osebja (ti so samo z aktivno volilno pravico) in posamezniki, ki zaprosijo za članstvo. Pogoj za volilno pravico pa je vplačana članarina za leto 1997. Člani naj bi poleg tega bili tudi ustanovni člani.

Upravni odbor je tudi razpravljaj o predlogih glede novega upravnega odbora, pri čemer naj bi se upošteval pokrajinski ključ: 1 član iz Kanalske doline, 2 člana iz

Spetra, 3 člani iz Gorice in 7 članov iz Trsta, tako da bi predlagana kandidatna lista stela 13 kandidatov, dve mesti pa naj bi bili na razpolago za predstavnika krovnih organizacij SKGZ in SSO. Predlog je bil tudi, naj bi kandidatna lista (ali lista), bila odprta. Sicer pa bo o dokončni odločitvi o vsem tem in drugih obveznostih glede občnega zbora, namenjena vsaj se ena seja pred občnim zborom.

V uvodnem delu seje je odbor razpravljaj o finančnih vprašanjih v zvezi z izplačilom prejemkov za leto 1996 učnemu in neučnemu osebju, upoštevajoc predvidene in delno že najavljene prihodke in najeto posojilo pri Zadrzni kraski banki, za se manjkajoča sredstva pa se bo UO ponovno obrnil na obe krovni organizaciji.

O vprašanju podzavljenja glasbene sole GM je odboru poročal ravnatelj sole prof. Bogdan Kralj. Po posredovanih informacijah kaže, da se stvari v Rimu premikajo v pozitivni smeri. Potem ko je minister za solstvo Berlinguer izključil možnost, da bi glasbena

sole GM postala državni konservatorij (za kar se je in se se vedno zavzema upravni odbor), se resitev išče (tudi s pristankom skupnega manjšinskega zastopstva) v smeri ustanovitve slovenske sekcije pri trzaskem konservatoriju Tartini, kar bi se utegnulo zgoditi že z začetkom prihodnjega solskega leta. Razprava se je razvila o značaju take sekcije in predvsem o njeni avtonomnosti.

Na koncu se je upravni odbor seznanil se s stanjem stavbe v Ul. R. Manna, o čemer so se ravnateljstvo sole in predstavniki UO pogovarjali s tehnikom. UO je sprejel sklep, da se o tej pereci problematiki in odgovornostih takoj pismeno opozori lastnika zgradbe, t.j. Založništvo trzaskega tiska.

V tej zvezi je ravnatelj prof. Kralj se seznanil odbor z razgovorom s pristojnim občinskim odbornikom glede realnih možnosti, da bi Obcina priskrbela glasbeni soli GM primerne prostore v mestu, ter z razgovorom z občinskih svetovalcem Igorjem Dolencem o možnih finančnih virih v ta namen. j.k.

V UL. RISORTA / SLOVESNA OTVORITEV

Obnovili dvorano Marijinega doma

Obnova je trajala poldrugo leto

S slovesnostjo, ki je bila v nedeljo, 8. t.m., se je zaključilo poldrugo leto dolgo obdobje, v katerem so povsem obnovili dvorano Marijinega do-

ma v Ul. Risorta: ni slo samo za prilagoditev zakonskim določilom o varnosti, temveč za zahtevnejša dela, saj se sedaj dvorana predstavlja

v povsem drugačni luci, olepsana je in funkcionalno usposobljena (med drugim so jo nanovo tlakovali, na odru je nov pod in podobno).

Program, s katerim so se ob tej priložnosti predstavili občinstvu, ki je do kraja napolnilo dvorano (foto KROMA), je pripravil duhovnik Marij Gerdol, voditelj pastoralnega središča in Marijine družbe (slednja tudi skrbi za dvorano). Potem ko je prostore blagoslovil skofov vikar Franc Voncina, je nastopil cerkveni mesani pevski zbor od sv. Antona pod vodstvom Edija Raceta. Sledili so govor Marija Gerdola, pozdravi in čestitke, nakar so člani Radijskega odra predstavili krajši prizor ljudske legende »Marija in brodar«.

Slovesnost v Ul. Risorta, kjer sta tudi pastoralno središče in sedež skavtske organizacije, so sklenili s prikazom diapozitiv iz skavtskega življenja.

NOVA GORICA / V PETEK

Ugasnilo je življenje buditelja Toneta Rutarja

Se v petek, 29. novembra, smo zapisali: »Danes slavi v Novi Gorici 95. rojstni dan neuklonljivi borec za svobodo Anton (Tone) Rutar, ki je zapustil neizbrisno sled v zgodovini zmagovitve upora Slovencev zoper fašistično strahovlado.« Samo dva tedna kasneje, prejšnji petek, je Rutar za vedno zapustil svoje drage in vse, ki so ga poznali in cenili njegov prispevek v boju za naš narodni obstoj: njegova življenjska pot se je pretrgala v Novi Gorici, kjer so ga dan kasneje tudi pokopali. Pogreb je bil v ozjem družinskem krogu.

Tone Rutar se je rodil leta 1901 v hribovski vasi Cadrj blizu Tolmina, v kmečki družini, bil je deseti od enajstih otrok. Osnovno solo je obiskoval in dokoncal v domaci vasi. Tedaj je v tistih krajih divjala vojna med Italijo in Avstro-Ogrsko, fronta je bila namreč prav na tamkajšnjih vrhovih. Leta 1919 je v Tolminu začel obiskovati učiteljsko pripravništvo, na učiteljsku je maturiral štiri leta kasneje, vendar je se prej odšel na služenje vojskega roka na soli za oficirje v Veroni. Domov pa se ni vrnil kot oficir, temveč kot navaden vojak, ker je iz protesta proti tedanjim oblastem iz sole izstopil. Bilo je to obdobje, ko je brez oklevanja stopil na protifašistično pot, snoval je tajne celice, deloval v ilegali v tajni organizaciji TI-

GR: siril je tedaj povedano slovensko besedo, delil je gradivo s pozivi k upor, sodeloval pri miniranju mostu cez Sočo pri Volarjih, posiljal grozilna pisma ova-duhom, placancem, izdajalcem.

Rutar, ki je tajne celice snoval se pri vojaki, kjer je bil skupaj z revolucionarjem, pesnikom in pisateljem Ivom Groharjem, je deloval povsod tam, kjer so bili aktivni tigrovc, poznali so ga po vsej Tolminski, Goriski, hodil je na Trzasko in do jugoslovanskih območij. Leta 1982 ga je kot številne druge naše učitelje doletela premestitev, moraj se je odseliti v Abruce. Tudi tam je našel možnost za sirjenje svojega protifašističnega delovanja, med tamkajšnjimi Hrvati, v kraju San Felice Slavo, ki se danes imenuje San Felice del Molise, a se prej je bil San Felice del Littorio.

Svoje protifašistično delovanje je Rutar drago plačal, trikrat so ga prijeli in aretirali, v jeci je prebil pet let. To pa ni bil edini zapor, ki ga je doletel. Zaprli so ga tudi kasneje, pod Zavezniško vojsko upravo, in sicer zaradi sodelovanja z Osvobodilno fronto. Po vojni in tudi po upokojitvi leta 1964 ga je se vedno gnala velika življenjska sila, odločilno je prispeval k sirjenju zgodovinskega gradiva o Tigr, dopisoval je tudi za naš dnevnik, delal v prosveti in kulturi.

DSI / PONEDELJKOVO SREČANJE

Dr. Zorec o manjkajoči materiji

Astrofizik je orisal razne teorije, ki so povezane z big bangom

V ponedeljek, 16. decembra, je bil gost Društva slovenskih izobražencev astrofizik Janez Zorec. Zorec, sicer v Argentini rojeni Slovenec, že dvajset let deluje na inštitutu za astrofiziko v Parizu, je pa tudi že star znanec Društva slovenskih izobražencev, saj je v Peterlinovi dvorani društva že večkrat predaval.

Predaval je tudi na studijskih dnevih Draga 1990.

Dr. Zorec je zbranemu občinstvu spregovoril o temi Manjkajoča materija v vesolju. Izhajajoč iz t.i. big banga oz. velikega poka, s katerim si znanstveniki razlagajo nastanek vesolja, je nadaljeval z orisom raznih teorij, povezanih z big bangom: z razmahom vesolja, z nastankom lahkih snovi in z obstankom treh družin materije. Predavatelj je tudi orisal raziskave znanstvenikov, ki se srečujejo tudi s tezavami, ki so zlasti v ravninskosti vesolja, v t.i. enakomernosti sija treh kelvinov in v starosti vesolja.

Problem, s katerim se bodo morali ukvarjati znanstveniki v tretjem tisočletju, pa je zlasti t.i. nevtrinski prasij, imenovani po nevtrinih, t.j. izredno majhnih delcih, za katere ne vemo, koliko mase imajo.

Cepprav je bilo predavanje dr. Zorca za marsikaterega udeleženca večera težko razumljivo, se je razvila živahna razprava, med katero so prisotni prisli tudi do zanimivih informacij o odnosih med državami in znanstveniki na tem področju.

I.Z.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU FR. PREŠERNA OB KONCU LETA

Koncert ricmanjske godbe

V nedeljo popoldne so ricmanjski godbeniki s tradicionalnim koncertom sklenili letosnje sončno leto: priložnost je bila seveda posvečena tudi voščilom vsem, ki z godbo tako ali drugače sodelujejo. Nedeljski koncert v občinskem gledališču v Boljuncu je bil kot vselej tudi kulturni dogodek v pravem pomenu besede: člani Godbe na pihala Ricmanje so pod vodstvom Marina Marsica predstavili občinstvu izbran spored skladb iz modernejše zakladnice godbeniske glasbe, levji delež koncertnega sporeda pa je bil za godbenike in občinstvo nov. Se posebno pa je bil nov za skupino osmih najmlajših članov godbe, ki so na nedeljskem koncertu doživeli svoj krstni nastop v sestavu: Roberta,

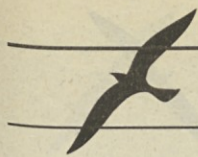

Alan, Andrea, Manuel, Cristina, Ivo, Massimiliano in David so tako »prestopili« za stopničko više in se vključili se vedno mlademu, a vendar »odraslemu« orkestru. Posebnost nedeljskega koncerta ric-

manjskih godbenikov je bila tudi v napovedovanju: oblika namrec ni bila obicajna, s predstavitvijo posameznih skladb in podobnim, temveč je slo za pravo predstavo v predstavi. Na besedilo Jane Pecar in v

reziji Boze Hrvatic so Mairim Cheber, Kety Slavec in Elisa Zerjal, lično preoblecene v mucke, predstavile vzdušje in delovanje godbe z uprizoritvijo Macje balade.

(dam)

NABREŽINA / SKD IGO GRUDEN

Kamen, razstava ob 30-letnici

Zabeležila je velik obisk občinstva

Zamikani pogledi v mikavne kamnite umetniške izdelke (foto Balbi/KROMA)

Marmornate skulpture, vsakovrstni kamniti predmeti za vsakodnevno uporabo a vsekakor umetniško izdelani, kompozicije, reliefi, miniaturre, vse obvezno v marmorju, so bili v preteklih dneh na ogled v nabrežinski župnijski dvorani na razstavi Kamen... Priredilo jo je domače SKD Igo Gruden ob jubilejni 30-letnici društva pod pokroviteljstvom Zadrugne kraske banke in v sodelovanju s Krasko gorsko skupnostjo. To je bila že peta izvedba razstave kamnitih izdelkov, in kot dosedanje je zabeležila velik uspeh občinstva, ce ze ne največjega doslej. V petih razstavnih dneh si je po ocenah organizatorjev ogledalo kakih 1.500 ljudi, kar je ogromno. Preteklo soboto se je, na primer, v dvorani

vseskozi trlo ljudi...

Nabrežina je zgodovinsko povezana s kamnom. Izvor njenih kamnolomov sega že v čas pred našim stetjem, saj so pred nekaj leti v devinsko-nabrežinski občini svečanoproslavili 2000-letnico kamnolomov. Nic cudnega, da se je prav tu porodila zamisel o razstavi kamnitih izdelkov. Ko so jo pred petimi leti prvič organizirali, so domači kulturni delavci zadeli v crno. Stevilo razstavljalcev se je odtlej iz leta v leto večalo, prisli so tudi kamnarski umetniki in obrtniki iz drugih krajev trzasko pokrajine, zato ni iz trte izvita trditev, da gre takorekoč za pravcato pokrajinsko razstavo.

Letos je na njej sodelovalo 22 umetnikov ali obrtniških podjetij, od ze priznanih in v našem

prostoru uveljavljenih klesalcev kamna do Trzacana, ki se je sele po upokojitvi priblizal kamnu in ga zacel obdelovati.

Lep uspeh letosnje izvedbe zastavlja društvu nove naloge. SKD Igo Gruden se jih ne otepa. Društvo namrec nacrtuje razširitev te razstave v mednarodne dimenzije, kar pa bi zahtevalo tudi nov razstavnii prostor. V tej zvezi je se posebej živo upanje, da bi jo ze v prihodnjem letu preselili v bliznjorojstno hiso nabrežinskega pesnika Iga Grudna ob pokrajinski cesti Kriz-Sesljan, ki bi jo morali po licni obnovitvi v kratkem odpreti javnosti. Na ta nacin bi kamniti izdelki tudi dobili tisti prostor, ki jim v Nabrežini po zgodovinski plati tudi pripada.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA, 18. decembra 1996
BALDOMIR

Sonce vzide ob 7.40 in zatone ob 16.23 - Dolzina dneva 8.43 - Luna vzide ob 12.42 in zatone ob 0.38.

Jutri, CETRTEK, 19. decembra 1996
URBAN

VREME VCERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 9,2 stopinje, zračni tlak 1021,1 mb, narašča, veter 13,7 km na uro severozahodnik, vlaga 81-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 11,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI RODILI SO SE: Rudi Fermo, Annalaura Rottini, Stefano Marroffino, Matteo Ciacchi, Andrea Destradi, Ana Jovanovic,

Giada Ghersini, Gabriele Floriddia, Gaia Brussa.

UMRLI SO: 85-letna Paola Klobucar, 72-letna Lodovica Coslovich, 75-letna Silvana Riccobon, 93-letna Bruna Frizzati, 77-letna Maria Zacchigna, 56-letna Marinella Casagrande, 81-letna Anita Vellam, 875-letna Maria Ceschia, 86-letna Carmen Abrami, 81-letna Cornelia Bortolotti, 95-letna Valeria Fishkandl, 74-letna Zora Filippi.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 16. do SOBOTE, 21.

DECEMBRA 1996
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Giulia 1 (tel. 635368), Largo S.Vardabasso (bivša Ul. Zorutti 19) (tel. 766643), Zavljje (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Giulia 1, Largo S.

Vardabasso 1 (bivša Ul. Zorutti 19), Korzo Italia 14, Zavljje.

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUZBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Korzo Italia 14 (tel. 631661).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba
Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Ancora vivo«, i. Bruce Willis.

EXCELSIOR - 17.15,

SLOVENSKO STALNO GLEDALISCE

BORIS KOBAL

AFRIKA ALI NA SVOJI ZEMLJI

krstna uprizoritev, rezija BORIS KOBAL

Danes, v petek,

18. t.m. ob 20.30
20. t.m. ob 17. uri

19.45, 22.15 »Michael Collins«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Una promessa é una promessa«, i. Arnold Schwarzenegger.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Il gobbo di Notre Dame«, prod. Walt Disney

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Segreti e bugie«, r. Mike Leigh.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Trainspotting«, prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 3 - 17.00, 19.30, 22.00 »Sleepers«, i. Brad Pitt, Dustin Hoffman, Robert De Niro, Vittorio Gassman.

NAZIONALE 4 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Lo specchio della memoria«, i. Ray Liotta, Linda Fiorentino.

MIGNON - 16.00, 22.00 »Le alcove proibite n. 1, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.15, 20.20, 22.10 »A spasso nel tempo«, i. Christian De Sica, Massimo Boldi.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Il barbiere di Rio«, r. Giovanni Veronesi, i. Diego Abatantuono, Margaret Mazzantini.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Non tutti hanno la fortuna di aver avuto i genitori comunisti«, r. Jean Jacques Zilbermann.

PRIREDITVE

OSNOVNA SOLA BAZOVISKI JUNAKI vljudno vabi na PRAZNIK PRIJATELJSTVA, ki bo danes ob 10. uri v avditoriju italijanske srednje sole na Salita di Greta 38.

V KNJIGARNI MINERVA (Ul. S. Nicolò) bodo danes, 18. t.m., ob 18. uri predstavili knjigo FURLANIJA IN KINO, ki sta jo napisala Livio Jacob in Carlo Gaberscek. Delo bosta predstavila Franco Giraldi in Lorenzo Codelli.

SKLAD MITJA CUK - Se jutri, 19. decembra v sejni dvorani Zadrugne kraske banke na Opcinah je odprta likovna razstava ALEKSANDRA STARCA. Urnik: vsak dan razen sobote od 10. do 12. ure, ob delavnikih od 17. do 19. ure.

FOTO TRST 80 priredi jutri, 19. t.m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Franciska 20/II. nadstropje večer diaprojektivov s potovanja PO NAMIBIJI Sonje Gregori in Franke Slavec.

OBCINSKA KNJIZNICA V SALEZU obvesca, da bo KNJIZNI SEJEM odprt do vključno 20. t.m. ob torkih in petkih od 16. do 19. ure.

OBCINSKA KNJIZNICA v Boljuncu vabi na prvo otroško urico v petek, 20. t.m., ob 16.30. V svet knjige in ilustracije nas bosta popeljala Marko Kravos in Klavdij Palčić. Vabljeni otroci, veliki in mali! Srečanje bo v knjižničnih prostorih za gledališčem F. Prešeren v Boljuncu.

SKD VIGRED prireja

BOZICNI SEJEM KNJIG IN ROCNIH DEL v društvenih prostorih v Sempolaju v petek, 20., v soboto, 21., v nedeljo, 22. (tudi od 11. do 12. ure) in v ponedeljek, 23. decembra od 18. do 20. ure.

KD ROVTE KOLONKOVEC - Ul. Monte Sernio 27 vabi na SRECANJE Z DOMACO BESEDO Atilija Kralja v soboto, 21. t.m., ob 20.30. Clani in prijatelji so vabljeni, da ob družabnosti nazdravimo novemu letu.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB IN RADIJSKI ODER (Ul. Donizetti 3) vabita v soboto, 21. t.m., ob 18.30 na DOBRODELNI VECER. Spored: Male dame (Piccole donne) - recital iz prvega dejanja z naslovom "Božic pri družini March in dobrodelna tombola z bogatimi darili". Vabljeni otroci in odrasli.

KD F. VENTURINI priredi BOZICNICO v soboto, 21. t.m., ob 20. uri v Kulturnem centru A. U. Miro pri Domju. Nastopali bodo vsi društveni odseki: moski pevski zbor - dirigent I. Tavcar (ob 20-letnici vodenja zbora), mešani pevski zbor in dekliska pevka skupina - dirigent W. Lo Nigro, otroški pevski zbor - dirigent S. Zerjal in harmonikaški društvene glasbene sole - vodi Denis Novato.

PIHALNI ORKESTER BREG in Glasbena sola vabita na KONCERT ob zaključku leta v nedeljo, 22. t.m., ob 17. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

TRZASKI OKTET bo nastopil v skedenjski cerkvi v nedeljo, 22. t.m., ob 15.30. Na spredu bodo BOZICNE PESMI.

PD MACKOLJE vabi v nedeljo, 22. t.m. na božicno prireditve v PRICAKOVANJU... Nastopila bosta Trzaski dekliski zbor pod vodstvom Tamare Stanese in domaći MePZ Mackolje. Priložnostno misel bo podal g. Rafko Slejko. Pričetek ob 17. uri v Srenjski hiši v Mackoljah. Toplo vabljeni!

GODBENO DRUSTVO V. PARMA iz Trebc vabi na BOZICNI KONCERT, ki bo v nedeljo, 22. t.m., ob 17. uri v Ljudskem domu v Trebc.

OBVESTILA

VSI 30-LETNIKI (letnik 1966) nekaj in sedaj bivajoci v zgoniski občini se dobimo v petek, 20. t.m., ob 20. uri v gostilni v Zgoniku. Potrdite Vaso prisotnost do 19. t.m. na tel. st. 229123 (gostilna Zgonik).

DRUŽBENO politično društvo Edinost priredi v petek, 20. t.m., ob 20.30 v Salezu - KD Rdeca zvezda predavanje z naslovom "Pravica do rabe slovenskega jezika", ki bo prikazalo možnost vsakogar, da prispeva k postavitvi temelja za dober zascitni zakon.

SK BRDINA naproša udeležence zimovanja v Mariboru, da poravnajo placilo v teku tega tedna.

PD SLOVENEC Boršt-Zabrežec vabi v petek,

20. t.m., ob 20.30 v Srenjsko hišo v Boršt na REDNI OBCNI ZBOR. Priporočamo udeležbo!

SKD PRIMOREC - Trebce prireja DRUSTVENI VECER ob koncu leta v soboto, 21. t.m. od 20. ure dalje v Ljudskem domu. Zabavali se bomo s petjem, skeci, saljivimi igrami, tombolo ob dobri kapljici in prigrizku. Pridite! Lepo bo!

ZBOR pravoslavne cerkve sv. Spiridiona v Trstu isce pevce, predvsem druge tenorje in druge base. Pogoji: poznanje not, vsaj triletno petje v zboru, dober glas, ker organik predvideva le 14 pevcev, ki pojejo v glavnem sestglasno. Interesenti naj tel. na st. 360891 zjutraj do 9. in po 19. uri. Cas prijave do 23. t.m.

ODBOR ZA OHRANITEV STADIONA 1. MAJ prireja SILVESTROVANJE: večerja, ples, srecolov, tombola, nagrajevanje najboljše torte. Rezervacije na tel. st. 51377 med 10. in 13. uro ter od 17. do 20. ure do 27. t.m.

KD LONJER-KATINARA prireja v nedeljo, 22. t.m., od 10. do 11. ure OTROSKI DIRENDAJ za otroke od 3. do 11. leta starosti. Za informacije in prijave sta na razpolago Jana (tel. 910178) in Vesna (tel. 910858).

SKD CEROVLJE - MAVHINJE vabi člane in simpatizerje na 6. REDNI OBCNI ZBOR, ki bo jutri, 19. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

PRODAM enonadstropno hiso z vrtom na lepi lokaciji v Locniku, Ul. Chiese Antiche 1. Tel. st. 0038665/28417.

Y 10 FIRE LXIE, november '91, zelen metaliziran, v odličnem stanju prodam za 7 milijonov. Tel. st. 214309.

PRODAM Ford Scorpio, 2.000 I.E. Ghia s klimo ter ABS, letnik '91 po ugodni ceni. Tel. st. 040/251234.

PRODAM kombi Ford Transit za 9 oseb na bencin, letnik '80. Tel. po 19. uri na st. 229430.

PRODAM kravo. Tel. st. 200078.

PRODAJAM božicne smrečice vseh velikosti. Družina Lupin, Ul. Trieste 347 (zraven goriskega pokopališca). Tel. st. 0481/21227.

KOKOSJA farma Srečko Tomsic - Sovodnje prodaja kokiši. Tel. st. 0481/882064 v večernih urah.

STUDENTKA nudi pomoč pri učenju osnovnosolcem in srednjesolcem. Tel. st. 228382.

DIPLOMIRANA medicinska sestra z izkusnjami nudi nego na domu. Tel. st. 309790 v večernih urah.

ISCEN izkušenega električarja za prodajo električne materiala. Tel. st. 0368/930625.

CECILIA ima v Boljuncu ženski in moški frizerski salon. Urnik: vsak dan, razen ob sredah od 9. do 17. ure, v torek, 24. in 31. t.m. odprto od 8. do 19.30.

GOSTILNA v Ricmanjih obvesca, da ima

Na trzaski univerzi je postal doktor elektronskega inženirstva

Tomaz Petaros

Iskreno mu cestitajo in zelijo obilo uspeha in zadoscenja v poklicu, ki si ga je izbral

očka, mama, Matejka, brat Ales, sestri Mara in Nada, mati in tatko ter stric Stevo z družino

Sara in Andrej Bole sta 16. decembra presrečna docakala prihod prvorojenke

Maje

Njunemu veselju se z radostjo pridružujejo in cestitajo

nona, nonota ter vsi ostali svojci

ob vikendih domačo zolco.

OSMICO sta odprla Marcelo in Ervin Doljak v Samatorci st. 22.

OSMICA je odprta pri Glavinovih v Lonjerju st. 255. Tocijo belo in crno vino. Vabljeni!

OSMICO je v Borstu odprl Danjel Glavina. Vabljeni!

OSMICA pri Piscancih. Silvano Ferluga vabi na pokušnji tocenih in sortiranih vin.

OSMICO sta odprla Cvetka in Mirko Brišček iz Brisc.

PRI BATKOVIH bo osmica odprta do 21. t.m., Reppen st. 32. Vabljeni!

PRISPEVKI

V spomin na predrago Majdo Legiša por. Milic darujejo moz Rado 100.000 lir, mama in oče 100.000 lir ter teti Nora in Zvonka 100.000 lir za OS Bazovski junaki - Rojan.

Namesto cvetja na grob Viktorja Carli daruje družina Petaros (Boršt 89) 20.000 lir za Skupnost družina Opcine.

V spomin na Etko Kriznic darujeta Boza in Pepi Cuk 50.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Marijo Husu vd. Puntar darujejo Mirka Praselj in sinovi 25.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na moza Bogomila Sirka darujeta Marija in Sonja Sirk 100.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Krizu.

Ob smrti Rudolfa Skabar daruje žena Slava 100.000 lir za repentabrsko cerkev in 50.000 lir za MePZ Repentabor.

Ob smrti očeta Rudolfa Skabar daruje hči Milena z družino 100.000 lir, družina Bertolino (Repen 29) 20.000 lir, družina Gomizelj-Skabar (Repen 32) 20.000 lir, družina Hrovatic (Col 40) 20.000 lir, družina Forza-Kjuder (Repen) 50.000 lir ter družina Vojko in Josip Simoneta (Zgonik) 50.000 lir za za repentabrsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Alojza Ravbar daruje Ivanka Gerlanc Simoneta 30.000 lir za repentabrsko cerkev.

DAROVE IN PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pričljive) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30 od ponedeljka do petka.

POHISTVO
Korsic
TRST - Ul. S. Cilino 38
Tel. 54390 / Fax 350150
prodaja po polovici ceni do izcrpanja zaloge: dnevne sobe, omare, sedezne garniture in drugo pohistvo.
Pohitite!

GORICA / SLAVNOSTNI KONCERT

Proslava Kulturnega doma z Mariborsko filharmonijo

Orkester je vodil tržaški rojak Boris Švara

Petkov koncert ob 15-letnici goriskega Kulturnega doma, na katerem je nastopil eden izmed najbolj kvalitetnih slovenskih orkestrov, Mariborska filharmonija, je bil prav gotovo, poleg jubilejnega trenutka, tudi nadvse kakovosten in ubran glasbeni doživljaj.

Orkester mariborske filharmonije (na sliki - f. Bumbaca) pod vodstvom tržaškega rojaka Borisa Švara je namreč številnim poslušalcem - med katerimi je bilo tudi veliko uglednih gostov, tako iz dežele FJK kot iz Slovenije - je s svojim ubranim izvajanjem že od prvega trenutka dalje znal povezovati istocasno glasbeni utrinek in vse simbolizme vloge goriskega Kulturnega doma, ki se prepletajo med kulturo v širšem pomenu besede, in pa specifično vlogo, ki jo kulturna ustanova kot je Goriski dom, opravlja v prid sožitja med Italijani, Furlani in Slovenci v tem narodnostno mešanem, obmejnem prostoru.

Tudi sam program koncerta je zaobjemal skladbe širšega srednjeevropskega prostora slovenskih, nemških, italijanskih in hrvaških skladateljev. Koncert je namreč otvorila Mozartova skladba - uvertura Figarova svatba, nato pa je sledil Weberjev Carostelec, Rossinijev Seviljski brivec in Ver-

dijeva Traviata. Po Bizetovi suiti iz opere Carmen je sledilo zaključno kolo Ero skladatelja Gatovaca. Koncert pa je v pravem slavnostnem slogu zaključila skladba slovenskega skladatelja Danila Svare »Prešeren« - uvertura. Publika se je s toplim ploskanjem zahvalila nastopajočim, slednji pa so ji za dodatek »pristavili« Dvorzakov Slovanski ples in to kot prava in najbolj primerna krona celotne proslave.

Naj v zaključku se dodamo,

da je bil 15. jubilej Kulturnega doma v Gorici zabeležen z nadvse uspešima manifestacijama. Poleg koncerta mariborskega orkestra so odprli tudi prvo skupinsko razstavo goriskih umetnikov, ki so v teh letih o samostojno razstavljali v galeriji Kulturnega doma. Razstava bo na ogled le se do petka, 20. t.m., in to po sledečem urniku: od 9. do 13. ure, od 16. do 18. ure in v večernih urah med različnimi prireditvami.

NOVA GORICA / GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA

Ekzotika in domačnost

Nastopili so Rijeko Katsumata, Dušan Kobal in A. Vodopivec

V Franciskanskem samostanu Kostanjevica v Novi Gorici je v torek, 10. decembra zazvenel drugi koncert iz letošnjega cikla Glasba z vrto sv. Frančiška. Prireditelj, Kulturni dom Nova Gorica je tokrat na mali koncertni oder povabil tri glasbene umetnike, ki živijo in delujejo v goriskem in tržaškem kulturnem ambiantu.

Pisani izbor vokalnih umetnin iz različnih glasbenih obdobij sta v predbožičnem vzdušju ob klavirski spremljavi Aleksandra Vodopivca občinstvu predstavila mezzosopranistka Rijeko Katsumata in tenorist Dušan Kobal. Vencok solističnih tok arij in samospjevov sta koncertanta ob začetku in koncu večera »spletla« z dueti (Panis Angelicus C. Francka, La mente al cielo rivolgerò - duet iz opere Trubadur G. Verdija, v dodatku pa postregla se z dvema glasbenima »cvetovoma« - in prav s tem poslednjim splovom koncertantov lahko se najboljše z besedo ilustriram zadnji glasbeni obisk v vrtu sv. Frančiška. Rijeko Katsumata, prva Japonka, ki je posnela slovenske ljudske pesmi in samospjeve za Radio Trst A in že nekaj let živi in deluje kot pevka v Trstu, je v vsej (za naše koncertne odre se vedno) eksotični »nosi« solo pevke ljubko interpretirala krajsjo ljudsko pesem svoje dežele. Dušan

Kobal, akademski solo pevec, ki že več let z velikim entuziazmom (in aktivnostjo) zapolnjuje gorisko pevsko kulturo različnih zvrstev, pa je v dodatku postregel s priljubljeno pesmijo H. Volarica Oj, rozmarin. In tako kot so prav ti zaključni takti koncerta odslakali kontrastnost in drugčnost glasbene pripovedi, ki sta posledica dveh tako zelo oddaljenih kultur, ki jima pevca pripadata, vsebuje kontrastnost tudi njun pevski potencial.

Edino stično točko Katsumate in Kobala bi lahko poiskali v njunem izpopolnjevanju: oba sta namreč studirala pri prof. Kurtu Widmarju. Krhka japonska umetnica je s toplim in svetlim mezzosopranom pravo nasprotje pokončni drži slovenskega tenorista, interpretira, ki kljub svojim svetovljanskim hotenjem (v programskem smislu!) ostaja se najbolj preprcljiv v pesmi, ki označuje značilno »zdravo« (z romantično narodnostno slutnostjo prezeto) slovensko glasbeno ustvarjalnost. Ta bipolarnost nastopajočih, ki se je zelega preliti v vseevropski glasbeni tok kot so ga ustvarjali in usmerjali G.F. Handel, W.A. Mozart, G. Bizet, S. Gounod, C. Franck ali G. Verdi, je postala rdeca nit večera, večera, ki ga je s korektno spremljavo se najbolj harmoniziral in poenotil tržaški pianist, dirigent in skladatelj

Aleksander Vodopivec.

Rijeko Katsumata je sicer lahko izvrstna glasbena pripovednica ljudskih pesmi, nikakor pa s svojim vokalom brez prave širine in volumna, glasovno khrkasto in večkrat vprašljivo dikcijo in tudi intonacijo, ne more prodreti v car vokalne umetnosti naprimer Huga Wolfa. Njenim blagim in svetlim interpretacijam, ki ne odražajo nikakršne emocionalne individualnosti in zato zvenijo izpovedno siromasne, se na koncertu pridruži prodoren, močan tenor Dušana Kobala. Slednji je v prvih Haendlovih in Mozartovih pesmih se nesiguren in zato manj intonacijsko precizen na začetkih skladb in v nastavku, v Bizejevem Agnus dei pa se primorski pevec razvname in popolnoma preda patosu, ki je tako značilen za njegovo vokalno pripovednost.

Katsumata in Kobal, dva zelo različna poutvarjalna lika, se na koncertnem odru sicer zavzeto soočata z vokalnimi deli velikih skladateljev, nikakor pa njuno podajanje - v marsičem zaznamovano z manjšimi izkušnjami koncertnega petja - se ne ponuja biserov sproščene vrhunskosti solo petja. Približujeta se ji v preprosti pesmi rodnega okolja, nikakor pa ne v repertoarju znanih in priljubljenih umetnin svetovnih mojstrov vokala.

Tatjana Gregorič

LJUBLJANA / OB PREDSTAVITVI ŠE OBRAČUN

Sedem novosti Prešernove družbe

Porast števila prodanih knjig in naročnikov

V ponedeljek so v Ljubljani v salonu Orhideja predstavili sedem novih publikacij Prešernove družbe, Vrba. Knjige so predstavili avtorji, urednika dr. Sandi Sitar in Ivan Bizjak ter predsednik založbe Ciril Zlobec, ki je poudaril, da povprečna naklada posamezne knjige znaša 9571 izvodov, kar pomeni, da so v primerjavi z lanskim letom dvignili prodajno raven knjig za 20 odstotkov.

Prešernova družba, Vrba je vedno bolj pozorna na širok spekter bralskih interesov in pazi na razmerja med posameznimi znanji. V njihovi najnovejši ponudbi so knjige od koledarja, slikanice za najmlajše, romana, mladinskih in strokovnih knjig do niza Sto slovenskih, kjer spregovorijo o vsem živem in mrtvem na slovenskih tleh. Predsednik Zlobec je se dejal, da se trudijo, da z svojimi publikacijami zajamejo celotno populacijo.

Kot prvo knjigo so predstavili Prešernov koledar 1997, ki ga je uredil Sandi Sitar in ima po njegovih besedah namen obvesčati ljudi »o vsem mogočem in zanimivem«. Letošnji koledar prinaša obilico zanimivega leposlovnega branja za odrasle in mladino, anketo, intervjuje, predstavitev avtorjev Koledarske zbirke Prešernove družbe 1997, enigmatski kotiček in se mnogo zanimivih zapiskov.

Za najmlajše bralce so poskrbeli s knjigo otroških pesmi Kadar kukavica zapoje avtorice Barbare Menart Senice,

v kateri je za pisane in otrokom domače ilustracije poskrbela Jelka Reichman.

V sklopu mladinske literature so izšle tri publikacije, in sicer dve mladinski povesti in roman. Velecirkus Argo je naslov knjige pisatelja Ferija Laincska. V tej mladinski povesti, ki jo je ilustriral Igor Ribič, nastopajo deklica Gela Gela, deček Tulusi in carovnik Garam Abdel Garam. Druga mladinska povest pisatelj Vitana Mala nosi naslov Nedelje nekega poletja in pripoveduje o trinajstletnem fantu, ki se druži z vrstnikom, ki se vseskozi hvali z uspehi pri deklicah. Za ilustracije je poskrbel Rudi Skocič. Roman Zob za zob je napisal pisatelj France Fajdiga in razodeva usodo dveh prijateljev, ki ju grozote druge svetovne vojne pahnejo na nasprotna bregova.

V Prešernovi družbi, Vrba pa sta izšla tudi dva zelo zanimiva ilustrirana priročnika: Sto najlepših cerkva v Sloveniji je delo dr. Ivana Sedeja, kjer je za fotografije poskrbel Janez Klemencic, v priročniku Sto slovenskih pripovednikov pa je dr. Helga Glušič zarisala izbor najpomembnejših uveljavljenih literarnih ustvarjalcev. Za fotografije je poskrbel dr. Tihomir Pinter.

Vseh sedem publikacij je razpoznavnih po zeleni barvi trdnih platnic, ki jih je tehnično uredila in opremila Edita Kobe.

Cvetka Cvet

OPČINE / POBUDA ZBORA JACOBUS GALLUS

Božična zborovska revija

V soboto, 14. decembra, je veliko število ljudi prisostvovalo izvedbi 6. zborovke božične revije, ki jo je v cerkvi sv. Jerneja na Opcinah priredil zbor Jacobus Gallus (foto KROMA). Cerkev je bila torej nabito polna, in to upravičeno, ker je bila revija na res dobri kakovostni ravni. Poleg organizatorjev, se pravi zbora Jacobus Gallus, sta nastopila se mešani zbor Primorec-Tabor iz Trebc in z Opcin ter Dvojezični zbor-Der zweisprachige Chor pedagogske akademije v Celovcu. Zbori so se občinstvu predstavili z zelo raznolikimi in pestrimi programi, ki so segali od renesančnih motetov in nabožnih skadb iz obdobja romantike do crnskih duhovnih pesmi, slovenskih umetnih in ljudskih božičnih pesmi in celo do skladb iz daljne Afrike.

Zbor Jacobus Gallus je pod vodstvom Janka Bana zapel Cantate Domino Claudia Monteverdija, O

magnum mysterium Pomponia Nenne, slovenski ljudski božični pesmi Svitej se svitej v prizredbi Ubalda Vrabca in Na zapuoved je paršla v priredbi Pavleta Merkuja, crnsko duhovno In the River of Jordan Ralpa Hunterja in angleško božično A Merry Christmas Arthura Warrella.

Zbor Primorec-Tabor je pod vodstvom Matjaža

Sceka izvedel Kyrie Michaela Praetoriusa, beneski ljudski v Merkujevi priredbi Jezus je od smarti ustau in Dol poklekimo, Arthura Sullivanova It Came Upon a Midnight Clear, Reginalda Jacquesa, Rejoice and Be Merry ter tri božične Stefana Kovača (Ivana Sceka): Trije anglečki, Hej pastirci in Dete rajsko. Skupaj z zborom je nastopila tudi otroška skupina pevskega društva Primorec-Tabor.

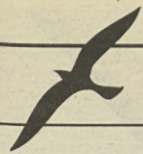
Dvojezični zbor, ki ga vodi Edi Oraze, se je predstavil z raznolikim programom: po skladbi iz pravoslavne liturgije Tebe pojem v uglasitvi Dmitrija Bortnjanskega in slovenski Kedaj Zvelicar prisel bos Angelika Hribarja, je nadaljeval s pesmijo Jubilate Deo Arilda Sandvolder, s Schubertovo Heilig ter z židovsko Radhalaila M. Freya in Y. Orlanda. Sledile so tri crnske duhov-

ne: Elijah Rock Jesterja Hairstona, Go Down Moses Alberta Hospa in Down by the Riverside Kirbya Shawa. Dvojezični zbor je svoj nastop zaključil z afriskima skladbama Baba ye tulije skupine Black Voices in Nkosi sike leli Afrika neznanega avtorja, ki je postala tudi južnoafriška državna himna.

Vsi trije zbori so na koncu ob orgelski spremljavi Martina Vremca (ki je spremljal tudi nekaj skladb zbora Primorec-Tabor) skupaj zapeli efektno skladbo Jeana Carnielleja Saint Saensa Tollite hostias in tako slovesno zaključili letošnjo vsekakor uspešno izvedbo zborovke božične revije. Pevski večer pa se seveda ni koncal z zaključno pesmijo, pač pa se je v sproscenem in veselem vzdušju nadaljeval na družabnosti v dvorani Finzgarjevega doma na Opcinah. I.Z.

Otroci proti vojni

V okviru miljskega festivala mladinskega gledališča bodo drevi ob 20.30 premierno uprizorili predstavo, ki jo namenjajo otrokom s celotnega območja bivše Jugoslavije. Gre za produkcijo festivala, ki je v sodelovanju s skupino La Piccionaia - I Carrara iz Vicenze pripravil »televizijsko zgodbo« ... In tako se je vojna koncala (... E fu così che la guerra finì). Pripoved, na kateri slovi gledališka predstava, so pravzaprav napisali miljski otroci, udeleženci delavnice, ki so jo v okviru festivala organizirali pred dvema letoma. Pripovedno-slikovno gradivo, ki so ga pripravili otroci miljske občine, je že izšlo v knjigi ... In tako se je vojna koncala, izdala jo je miljska občina, založila pa založba E. Elle. Sedaj pa je nastalo se gledališko delo.

ČEČENIJA / NEZASLIŠAN ZLOČIN V BOLNIŠNICI

Ubili šest članov Rdečega križa

Čečeni odkrito govorijo o provokaciji, ki naj bi zaustavila mirovni proces v Čečeniji

NOVJE ATAGI, GROZNI - Mednarodni odbor Rdečega križa (ICRC) je včeraj potrdil, da so neznanci v noči na torek v cečenskem mestu Novje Atagi ubili šest pripadnikov te človekoljubne organizacije, med njimi pet žensk.

Predstavniki Rdečega križa v Ženevi so incident označili za umor, medtem ko nekateri cečenski politični voditelji menijo, da je slo za »politično provokacijo«, ki naj bi ogrozila izvedbo predsedniških in parlamentarnih volitev, predvidenih za 27. januar. Rusko zunanje ministrstvo je izrazilo upanje, da incident ne bo ogrozil mirovnega procesa v separatistični republiki, ki jo Moskva želi obdržati v svojem objemu. »Pretrseni smo, besni. To je grozljiv zločin,« je izjavil tiskovni predstavnik ministrstva Genadij Tarasov, »vendar seveda upamo, da to zločinsko dejanje ne bo negativno vplivalo na mirovni proces.«

Bolnišnico v Novjem Atagi je norveška veja Rdečega križa odprla avgusta, pri čemer so varnost osebju zagotavljali tako cečenski kot ruski predstavniki. Vendar pa to očitno ni zadostovalo, saj so se neznanci ponocni zlahka pretihotapili v poslopje in postrelili osebe med spanjem. »Ostro obsojamo ta napad, ki je resna kršitev mednarodnega humanitarnega zakona. Bolnišnica je bila jasno označena z rdečim križem,« je izjavil tiskovni predstavnik organizacije v Ženevi Tony Burenger. »To je bil umor.«

Burenger je se sporočil, da so umorjene delavke in delavec prišli iz Norveške, Ni-

zozemske, Kanade, Spanije in Nove Zelandije in da je Rdeči križ ze začel umikati svoje pripadnike iz Čečenije.

Lokalni prebivalci, ki dvomijo v iskrenost ruskih mirovnih obljub, ostro obsojajo umore. »Poskusamo raziskati incident, vendar sem prepričan, da gre za provokacijo proti Čečeniji, proti miru v Čečeniji,« je izjavil cečenski policist. »Prepričani smo, da je vpletena ruska obveščevalna služba.«

Sovrastvo in nezaupanje očitno močno ogroža krhek mirovni proces, ki neprestano dozivlja nove udarce. Eden izmed cečenskih poveljnikov, zloglasni Salman Radujev, je včeraj zatrdil, da ga nihče ne more prisiliti, da bi osvobodil 21 ruskih policistov, ki jih je zajel v soboto. »Moje enote so na stopnji največje pripravljenosti. Če se želijo - Rusi ali Čečeni - boriti z mano, naj pridejo sem in videli bomo, kdo bo zmagal.«

Približno 60 njegovih borcev je v ruskem mestu Penza razorožilo in ugrabilo policiste, ki so skušali ustaviti Radujevo vozilo, ki je drvelo proti Dagestanu. Cečenski separatistični voditelji so skušali vso zadevo rešiti po najmirnejši poti, po kateri ne bi ogrozili ruskega umika iz njihove domovine, vendar se je Radujev uprl. Od ruskih oblasti namreč zahteva uradno opravičilo za pokvarjen izlet v Dagestan. »Mogoče bom katerega izmed njih v znak dobre volje izpustil, vendar pa jih bom zadržal najmanj enajst, dokler ne dobim opravičila,« je sporočil Radujev.

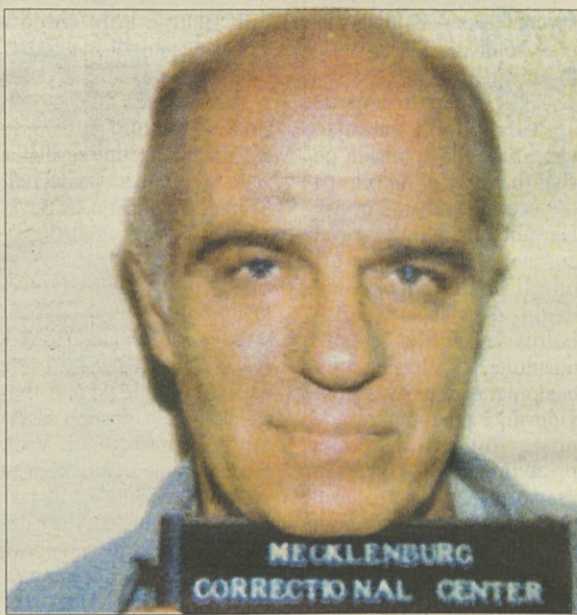
ZDA / KER SE JE SVET ZAVZEL ZA ŽIVLJENJE O'DELLA

Vrhovno sodišče je odložilo eksekucijo

Obsojenec prepozno predložil dokaze o nedolžnosti

WASHINGTON - Joseph O'Dell (na sliki AP) ne bo drevi končal svojega življenja na električnem stolu. Ameriško vrhovno sodišče je namreč včeraj odložilo eksekucijo, tako da bi lahko proučilo O'Dellov priziv. To naj bi se zgodilo sele januarja, ker je malo verjetno, da bi se deset sodnikov vrhovnega sodišča sestalo med božičnimi in novoletnimi prazniki.

To je prvi konkretni rezultat pritiskov in zgrajanja vse mednarodne javnosti ob tem nezaslišanem primeru. O'Della so obsodili na smrt leta 1986, ker naj bi leto prej posilil in ubil Helen Shartner. Obsojenec je nato prepozno predložil dokaze o svoji nedolžnosti, in sicer po enaindvajsetem dnevu od razsodbe, tako da teh dokazov sodstvo iz Virginije ni hotelo upoštevati. O'Dellovi dokazi so skrajno prepričljivi: analiza DNK in sperme, razbremenila ga je tudi glavna priča, ki ga je obtožila, ker so ji obljubili nizjo kazen za

neki drugi zločin. Da pa bi bila mera polna, je posiljstvo in umor Helen Shartner priznal neki drugi zločinec, ki pa ga sedaj ne moremo zaslišati, ker so ga medtem zaradi nekega drugega umora že usmrtili. O'Dell je torej za najsprotnike smrtne kazni nedolžen človek, njegova usmrnitev pa pravi zločin.

Virginijski guverner George Allen, ki bi edini lahko pomilostil O'Della, pa je bil gluha na vse pozive. Seveda, izklopil je svoj telefaks, ker so se na njegovi mizi grmadile peticije in pozivi državnikov, organizacij in navadnih ljudi. Papež Janez Pavel II., ki je zamen prosil za življenje dveh obsojencev iz Nebra-

ske in Teksasa, se ni spuščal v vprašanje O'Dellove nedolžnosti, predsednika Clintonu je pozval, naj se zavzame za O'Della v imenu »svetosti človeškega življenja«.

Brzkone ne bomo nikoli izvedeli, ali je Clinton, ki je poleg papeževega prejel pozive državnikov iz skoraj vsega sveta, predlagal vrhovnemu sodišču suspendacijo eksekucije, ker je to v nasprotju z načelom delitve oblasti. Vsekakor pa je lahko vsakomur jasno, da so se ZDA znasle na zatozni klopi. Prav zato so nekateri predlagali, da bi tujina začela bojkotirati proizvode iz Virginije, ker Američani ne poznajo zakona pravice, a dobro poznajo zakon profita.

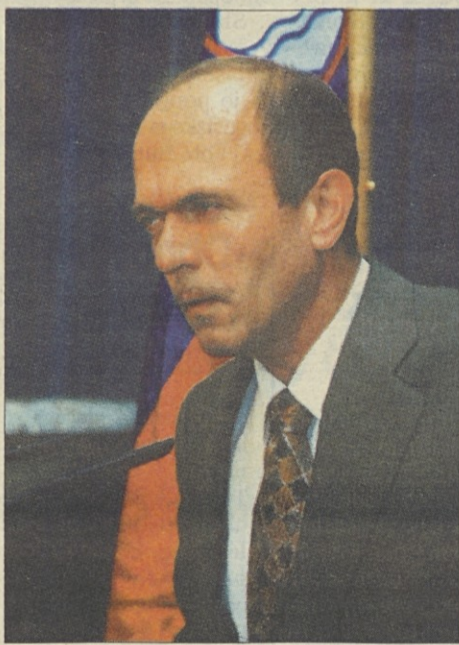
Guverner George Allen bi moral brzkone ukrepati, ko bi v tujini začeli bojkotirati že cigarete tobacnega velikana Philip Morris. Do tega pa skoraj gotovo ne bo prišlo, ker je malo verjetno, da bi po odložitvi vrhovno sodišče zavrnilo dokaze o O'Dellovi nedolžnosti.

LJUBLJANA / PREDSTAVNIKI STRANK VČERAJ PRI KUČANU

Nova neformalna pogajanja za izbiro kandidata za mandatarja

Favorit ostaja dosedanji predsednik Janez Drnovšek

LJUBLJANA - Včeraj je predsednik države Milan Kučan opravil drugi krog neformalnih pogajanj s predsedniki nekaterih parlamentarnih strank, namen pogovorov pa je bil narediti korak naprej v izbiro kandidata za mandatarja. Kučan se je najprej srečal s predsednikom Liberalne demokracije Slovenije Janezom Drnovškom, ki je po srečanju izjavil, da je predsedniku države povedal, da je njegova kandidatura za mesto mandatarja se vedno aktualna, saj so boj za mesto predsednika vlade obljubili tudi volilcem pred volitvami. Zato, je dejal Drnovšek,

je Kučanu povedal, naj s to kandidaturo računa. Na vprašanje, kaj meni, koga bo Kučan predlagal za mandatarja najprej, je Drnovšek povedal, da je veliko odvisno tudi od pogovorov predsednika države s predsedniki drugih strank. Glede zagotavljanja podpore iz vrst poslancev strank slovenske pomladi pa je Drnovšek povedal, da upa, da bo parlament uspel razrešiti po poziciji, ki je bila zelo vidna pri glasovanju o predsedniku državnega zbora, ki je bil izvoljen sele v drugo, potem ko je bil dosežen dogovor med poslanskimi skupinami.

Predsednik države je včeraj sprejel tudi prvaka Slo-

venske ljudske stranke Marjana Podobnika, ki je pogovore s Kučanom označil za koristne, saj je ocenil, da si predsednik države prizadeva, da bi našel kandidata, ki bo v parlamentu dobil kar najširšo podporo. Le tak kandidat bi namreč po Podobnikovem mnenju Sloveniji lahko zagotovil trdno in stabilno vlado. Kučanu je povedal, da Slovenska ljudska stranka ne bo prelomila besede, ki jo je dala se pred volitvami, da bodo namreč imele pri sestavljanju vlade za njih prednost stranke slovenske pomladi. V zvezi s tem naj bi predsednik Kučan dejal, da takšno načelnost spoustuje, da pa bo vendarle treba z dogo-

vorom priti do trdne vladne večine. Marjan Podobnik je tudi povedal, da je dobil vtis, da bo predsednik mandatarja predlagal se pred koncem letošnjega leta. Interes za sodelovanje med strankami se namreč zvečuje, je povedal Podobnik, kar pa se tiče Slovenske ljudske stranke, je povsem vseeno, ali bo prvo priložnost za sestavo vlade dobil predsednik Liberalne demokracije Slovenije, kar pa ne pomeni, da bo dobil podporo iz vrst poslancev SLS.

V prostorih poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije pa sta se včeraj sestali tudi delovni skupini LDS in DeSUS, ki sta se po besedah predsednika LDS Janeza Drnovskega pogovarjali o nekaterih temah, ki bi jih v primeru njegove izvolitve za mandatarja skupaj uveljavili in vključevali v glavne cilje ekonomske politike. Pogovori so bili torej vsebinske narave in so po Drnovškovih besedah presegali vprašanje podpore v njegovi kandidaturi.

Predsednik DeSUS Jože Globacnik pa je o pogovorih z Drnovškom povedal, da vztajajo pri uresničevanju nekaterih njihovih programskih ciljev, pri čemer ne zanemarjajo splošne ekonomske situacije v državi.

SRBIJA / KER PROTESTU NI VIDETI KONCA

Milošević mrzlično išče izhod iz sedanje krize

To mu mora čimprej uspjeti, ker se je že začel osip v režimskih vrstah, ki so se zbale ljudskega vrenja

BEOGRAD - Srbski predsednik Slobodan Milošević je včeraj sprejel delegacijo studentov iz Nisa (na sliki AP), ki je v dokaz, da s svojimi zahtevami misli resno, 240 km dolgo pot do prestolnice prepescala. Mladi »Nislije« so prvemu mozu rezima prinesli kopije zapisnikov s spornega drugega kroga lokalnih volitev.

»Milošević nam je zagotovil, da bodo vsi, ki so krsili zakon, kaznovani,« je po prihodu iz zgradbe predsedstva povedal Predrag Cvjetičanin, asistent na Filozofski fakulteti v Nisu. Med drugim je pojasnil tudi, da so studentje med pogovorom namerno prekinjali Miloševića, da bi »preprečili morebitne montaze državne televizije«.

Medtem ko je bila niska delegacija na obisku pri srbskem predsedniku, pa se je pred republiko skupščino - prvič, odkar je Srbijo zajel val protestov - zbralo tudi približno tisoč delavcev. Tem so se kmalu pridružili se beograjski studentje, ki so pred tem opravili zdaj že tradicionalni vsakodnevni pohod po ulicah glavnega mesta. Demonstranti so vpili protirežimska gesla in skušali poslati jasno in predvsem glasno opozorilo socialističnim poslancem, ki so prav v tem času v skupščinskem posloplju začeli svoje prvo redno zasedanje; zgolj socialističnim zato, ker so ti zasedali sami, saj se parlamentarci iz vrst opozicijske koalicije. Skupaj sploh niso pojavili v prostorih skupščine, poslanci Sesijske radikalne stranke pa so sejo

zapustili, potem ko je bila zavrnjena njihova zahteva po neposrednem televizijskem prenosu. Predstavniki SPS so tako sami sprejeli lasten predlog o organiziranju medstrankarske razprave o spornih vprašanjih, povezanih z minulimi lokalnimi volitvami. Opozicija je ta predlog za pred dnevi zavrnila z utemeljitvijo, da dialog ni mogoč, dokler oblasti ne priznajo poraza.

Včeraj se je sestala tudi crnogorska skupščina in med drugim razpravljala o aktualni politični situaciji v sosednji republiki. Za razliko od srbskih kolegov so tamkajšnji vladajoči socialisti pokazali določeno mero razumevanja za zahteve opozicije in sprejeli predlog koalicije Narodna sloga, da parlament dnevni red seje. Crnogorski premier Mile Đukanović je v ponedeljek celo odkrito dejal, da bi bilo za vodstvo v Beogradu najpamet-

neje priznati izide drugega kroga glasovanja za lokalne organe oblasti, torej zmago opozicije, ker »zgodba o tem, kako je opozicija manipulirala z rezultati volitev, deluje zelo nepričljivo, saj se ve, da glasovanje vedno in povsod poteka pod pokroviteljstvom vladajočih struktur«.

Pritisk na Slobodana Miloševića se iz dneva v dan stopnjuje, po najnovejših informacijah pa v tem trenutku v Ženevi že pospešeno oblikujejo delegacijo, ki bo pršla v Beograd preveriti, kdo »ima prav«, režim ali opozicija. Predstavniki Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi je včeraj pojasnil, da datum prihoda delegacije sicer se ni znan, prav tako pa se ni jasno, kdo jo bo vodil. Najpogosteje se v zvezi s tem omenja ime nekdanjega španskega premiera Felipeja Gonzaleza.

Maja Marsičević

gospodarstvo in finance

ITALIJA / POROČILO IZVEDENCEV MEDNARODNEGA DENARNEGA SKLADA

Italija je na dobri poti, toda potreben bo dodaten napor

Polemike izziva zlasti priporočilo, naj vlada še oklesti pokojnine

RIM - Italija se mora opremiti, da bo lahko od samega začetka pristopila k Evropski monetarni uniji. Ko je italijanska vlada stavila na vstop v EMU, je sprejela pomemben izziv: ob zmagi bo nagrada visja, toda morebitni poraz bo zahteval visjo ceno. Zato mora Italija zmagati.

Tako so v zaključku svojega poročila o Italiji zapisali izvedenci Mednarodnega denarnega sklada. Poročilo, ki je bilo objavljeno v ponedeljek, je takoj izzvalo kopico polemik in sicer o tem, ali je Italija na pragu Evrope in o tem, ali je možno koreniteje zarezati v skrbstvo in pokojnine, kot predlagajo izvedenci MDS.

Iz poročila namreč izhaja, da je Italija v zadnjem času dosegla precejšnje rezultate na poti stabilizacije cen in uravnavanja proračuna. K temu je prispevala zlasti zadnja vlada s svojimi ukrepi, ki omogočajo Italiji ambicijo, da je v prvi skupini držav, ki bodo pristopili k skupni evropski devizi. Toda v

Zakladni minister Carlo Azeglio Ciampi (AP)

vladnih ukrepov, trdijo izvedenci, ni vse zlato, kar se sveti. Finančni zakon po njihovem mnenju ni nacele dveh strukturnih problemov, kot sta skrbst-

vo in pokojninski sistem. Reforma, ki je bila sprejeta lani, menijo izvedenci, je prekinila s prakso preteklosti in vnesla pozitivne novosti. Negativna plat pa

Predsednik vlade Romano Prodi (AP)

je, da jih je preveč razvojenila v času in da bodo predolgo v veljavi nekatere anomalije kot na primer starostne pokojnine in nesimetrično obravnavanje odvisnih in neodvisnih delavcev. Poleg tega se izvedenci zavzemajo za izboljšanje skrbstvenega sistema, predlagajo strožjo uporabi ticketov, da se zaveži povpraševanje po zdravstvenih storitvah in zahtevajo doslednejše spostovanje prepovedi novih zaposlitev v javnih službah.

Predvideno je tudi, da bo morala spomladi vlada z novimi ukrepi v obsegu 13-14 tisoč milijard lir uravnovesiti bilanco, če bo hotela zadostiti pogodbi iz Maastrichta.

Po mnenju opozicije je poročilo izvedencev Mednarodnega denarnega sklada dokaz, da je Italija že izven Evrope in da ne bo mogla pristopiti k Evropski monetarni uniji. Tudi to poročilo naj bi bilo dokaz, da dvakratni zaporedni ukrepi Prodijeve vla-

de niso dosegli zazeljenega rezultata, ampak so se izkazali za škodljive.

Povsem nasprotno je mnenje Oljke in vlade. Poročilo je dokaz, da je Italija na pravi poti in je »spodbuda za nadaljevanje s nacijskih naporov.« je menil predsednik vlade Romano Prodi. Podobna je bila tudi ocena zakladnega ministra Carla Azeglia Ciampija. Po njegovem mnenju so sicer vladni ukrepi zadostni, da bi omejili primanjkljaj na 3 odstotke bruto državnega proizvoda. »Preverili bomo učinkovitost in po potrebi ukrepali,« je izjavil Ciampi.

Zakladni minister se je ob tem zavzel za to, da bi že v teku prihodnjega leta načeli vprašanje ravnovesij pokojninskega sistema. Toda sindikati so to takoj odklonili. Se ostrejši je bil gospodarski izvedenec SKP Nerio Nesi, po katerem se sploh ni mogoče pogovarjati o dodatnem kletenju pokojnin in socialnem države.

SDGZ / DEJAVNOST

Pomembno srečanje o novih urnikih trgovin na drobno v tržaški občini

Več mladih se posveča trgovskim dejavnostim

TRST - Pred nedavnim se je sestel v Prosvetnem domu na Opcinah odbor sekcije trgovine na drobno pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju. V pregledu opravljenega dela je predsednik Ervin Mezgec posebno izpostavil splošno težnjo in pritiske po čim večji siritvi urnikov obratovanja trgovin. Kar je v logiki veleblagovnic, ki lahko računajo na več izmen zaposlenih, se lahko izkaze kot smrtnostno za male obrate, ki so v glavnem v družinski reziji. Ta argument so trgovska združenja zagovarjala skoro soglasno na številnih srečanjih glede projekta Cronometropoli, kjer so na pobudo trzaska občine sodelovali delavski sindikati, združenja potrošnikov, trgovcev in glavne javne ustanove.

Predlog Občine je, da se simbolj uskladijo urniki privatnih in javnih storitev, od trgovin in uradov do bank, sol itd. z dvema glavnima ciljema. Da bi v največji meri povečali in zdiferencirali paleto razpoložljive ponudbe za morebitne potrošnike ter da bi razbremenili dane tokove in časovna nasičenja prometa. Smoter je na ravni planiranja obče sprejemljiv, so pa težave, ko ga je treba udejaniti...

Zabeleženih je bilo več odprtih novih trgovskih obratov s pojavom mladih podjetnikov in podjetnic v okviru SDGZ, kar je spodbuden znak v splošni tegobni in zaskrbljujoci sliki krajevnega gospodarstva. Tajnik sekcije Egon Meden je poročal o tehničnem sestanku za obrate SDGZ prizadete od krize TKB, kjer so bile prikazane možnosti posilj CONGAFI. Clani so bili zainteresirani se za druga posojila in prispevke pri investicijah.

Novi predsednik SDGZ Marino Pecenič, ki je sam trgovec, je opozoril na drugo res pozitivno pobudo. Po raznih zasedanjih gospodarskih ustanov in združenj, ki so se zvrstila vso pomlad zaradi zaprtja mestnega središča, je prišlo poleti do ustanovitve Odbora Trst trgovina in razvoj, kjer so prvič skupaj vsa trzaska združenja v mestu, vključno z Združenjem. Odbor je pobudnik promocijske akcije Trieste City Club, ki jo je podprla trgovinska zbornica in h kateri je pristopilo nad 400 mestnih trgovin. To je prvi stvaren odgovor na krizo in odjugo kupcev iz Slovenije, Hrvaske in se od dlje, ki se zmeraj manj ustavljajo v našem mestu. Ob udeležbi predsednika Združenja Skupaj na Opcinah, Milka Malalana, so obravnavali perspektive za nadaljnji razvoj trgovine in povezanosti sektorjev na področju Opcin in v Vzhodnega Krasa. Občina Trst je predlagala primernejšo namestitve občasne kramarskega sejma z ureditvijo parkirišč. Trgovci z Opcin so spregovorili o težavah, ki jih predstavljajo avtocesta, pomanjkanje parkirišč in druge ovire za obiskovalce in kupce z onstran meje. SDGZ se je zato obvezalo, da bo na to temo sklicalo širše posvetovanje s krajevnimi operaterji in predstavniki, vse potrebe in predloge pa posredovalo občinskemu odborniku za gospodarstvo Neriju. Na seji je bil se omenjen občni zbor kolegov Slovenskega gospodarskega združenja iz Gorice, s katerimi bodo stekli čimprej stiki glede skupnih sindikalnih problemov.

Davorin Devetak

NEMČIJA / BUNDESBANK O GOSPODARSKEM STANJU

Izven maastrichtskih norm

Previsok državni primanjkljaj in previsoka zadolžitvev

BONN - V letu 1966 bo državna zadolžitvev Nemčije se narasla v primerjavi s prejšnjim letom in se bo dodatno oddaljila od 3 odstotkov bruto nacionalnega proizvoda, ki jih je presegla v letu 1995, torej od meje, ki jo maastrichtski sporazum ocenjuje kot največjo možno za tretjo fazo evropske monetarne unije. Tako piše v zadnjem mesečnem poročilu nemške nacionalne banke Bundesbank, ki je bilo objavljeno včeraj.

V poročilu je med drugim napisano, da bi »napori javnih uprav za skrcenje izdatkov utegnili biti nezadostni za preprečitev povečanja državnega primanjkljaja, ki je lansko leto znašal 110 milijard nemških mark.« Nemška državna banka pou-

darja, da je treba pri tej oceni upoštevati, da se bo letna bilanca sistema socialnega skrbstva končala z večjo izgubo kot lansko leto, kar pomeni, da bo državni primanjkljaj višji od primanjkljaja v lanskem letu, ki je že znašal 3,5 odstotka bruto nacionalnega proizvoda, torej pol odstotka več, kot to veleva maastrichtska pogodba.

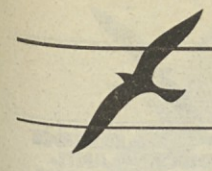
Sicer pa ima Nemčija težave tudi z drugimi maastrichtskimi pokazatelji. Tako naj bi v letu 1996 državna zadolžitvev presegla 60 odstotkov bruto državne proizvodnje, kar prav tako pomeni prekorajenje maastrichtskih določil. Skratka, prehod na evropsko denarno enoto tudi za Nemce ne bo tako lahek, kot je sprva kazalo.

ZADRUGA KRAŠKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	17. DECEMBER 1996	
	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1505,00	1550,00
nemška marka	976,00	996,00
funt sterling	2515,00	2570,00
švicarski frank	1139,00	1169,00
belgijski frank	46,89	48,89
francoski frank	287,00	297,00
danska krona	252,00	262,00
norveška krona	231,00	241,00
švedska krona	218,00	228,00
kanadski dolar	1094,00	1134,00
portugalski eskudo	9,27	10,17
nizozemski gulden	864,00	889,00
avstrijski šiling	137,70	142,20
španska pezeta	11,21	12,31
grška drahma	5,94	6,74
irski sterling	2499,00	2579,00
japonski jen	12,89	13,79
avstralski dolar	1159,00	1229,00
madžarski florint	8,75	11,50
hrvaška kuna	230,00	280,00
slovenski tolar	10,70	11,20

KMEČKA BANKA - GORICA		
17. DECEMBER 1996		
v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1509,00	1539,00
nemška marka	979,00	997,00
francoski frank	287,00	297,00
nizozemski gulden	865,00	890,00
belgijski frank	47,10	48,90
funt sterling	2498,00	2578,00
irski sterling	2495,00	2590,00
danska krona	254,00	264,00
grška drahma	6,06	6,66
kanadski dolar	1096,00	1131,00
švicarski frank	1141,00	1166,00
avstrijski šiling	137,95	142,45
slovenski tolar	10,80	11,25

MILANSKI DEVIZNI TRG	
17. DECEMBER 1996	
v LIRAH	
valuta	povprečni
ameriški dolar	1526,950
EKU	1899,070
nemška marka	985,640
francoski frank	291,940
funt sterling	2543,900
nizozemski gulden	878,420
belgijski frank	47,882
španska pezeta	11,711
danska krona	257,600
irski funt	2537,030
grška drahma	6,229
portugalski eskudo	9,773
kanadski dolar	1113,830
japonski jen	13,400
švicarski frank	1153,460
avstrijski šiling	140,060
norveška krona	236,320
švedska krona	223,530
finska marka	329,940

MILANSKI BORZNI TRG					
17. DECEMBER 1996					
INDEKS MIB-30: -0,16 %					
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	11.007	-1,11	Mediolanum	14.311	-1,05
Bca di Roma	1.255	-1,25	Montedison	1.023	-0,48
Bca Fideuram	3.303	-2,22	Olivetti	523	+0,84
Benetton	18.172	+0,01	Parmalat	2.416	+1,34
Comit	2.756	-0,03	Pirelli Spa	2.758	+0,51
Credit	1.658	+0,06	Ras	14.545	-0,01
Edison	9.203	+0,78	Rolo	14.436	+1,08
Fiat	4.332	-0,50	Saipem	6.989	+0,57
Gemina	714	-0,72	San Paolo To	9.672	+0,50
Generali	29.461	+0,14	Sirti	9.263	-0,09
Imi	12.689	+0,34	Stet	6.403	+1,31
Ina	2.032	+0,39	TIM	3.593	+0,33
Italgas	6.342	+1,11	Telecom Ita	3.626	+1,42
La Fondiaria	5.429	+0,38			
Mediaset	7.165	+0,71			
Mediobanca	8.378	+0,27			

RAI 3 slovenski program. Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje) Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela). 20.25 Kotiček: Gustav 20.30 TV dnevnik

RAI 1. 6.30 Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina... 11.30 Dnevnik 12.25 Vreme in dnevnik 12.35 Nan.: Gospa iz Westa...

RAI 2. 6.40 Glasba: Scanzonatissima 7.00 Variete za najmlajše 8.45 Nanizanka 9.35 Nad.: Quando si ama...

RAI 3. 6.00 Jutranji dnevnik 8.30 Dok.: Va Huka, otok kavbojcev 8.40 Film: Cronaca di un amore...

RETE 4. 6.30 TV film: Fuga disperata (dram., ZDA '90) 8.50 Nad.: Cassandra 9.50 Aktualno: Peste e corna...

CANALE 5. 6.00 Na prvi strani, vremenska napoved 8.45 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.) 11.30 Aktualna odd.: Forum - Sodišce...

ITALIA 1. 6.10 Otroski variete, vmes Ciao ciao mattina 9.15 Nan.: Highlander, 10.20 Baywatch, 11.30 Street Justice...

TELE 4. 13.30 16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi 14.00 Kosarka lige A2: Pall. Gorizia - Serapide...

MONTECARLO. 12.15 19.30, 22.30, 0.45 Dnevnik, 13.30 Sport 11.00 Nad.: Ironside 14.00 Film: My Fair Lady...

Slovenija 1. 9.00 Videostrani 9.25 Karaoke, razvedrilna oddaja TV Koper-Capodistria (ponovitev) 10.25 Otroski program: Otroka gozne jagode...

Koper. 15.00 Euronews 16.30 Pogovorimo se o.... 17.00 Alpe Jadran 17.30 Vesolje je....

Slovenija 2. 8.00 Tedenski izbor: Poslovna borza 8.10 V zarisu 8.30 Oci kritike 9.20 Film: Gertrud (Danska '65, i. N. Pens Rode, B. Rothe, E. Rode)...

RADIO

Slovenija 1. 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Sreda vas gleda...

matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi na glasb. revijah; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasbeni utrip; 17.00 EBU koncerti; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

13.00 L' una blu; 13.40 Bella bellissima; 13.55 Pentole e coperchi; 14.20 Locandina; 14.33 Sigla single; 14.50 100%; 15.015 Fonorizzante; 18.15 O manjšinah; 18.45 Maschere nude (L. Pirandello); 19.30 Šport.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst. Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. - Družba za založniške pobude Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418 Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958 Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462 Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročniška služba Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418 Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

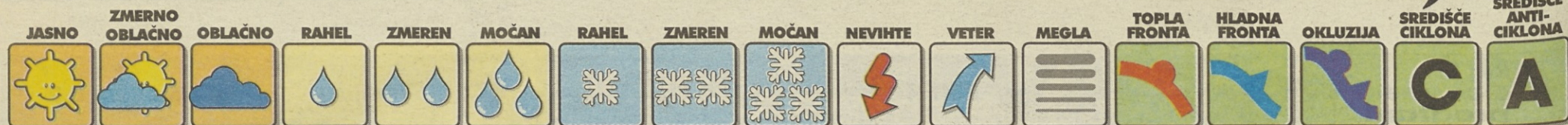
Ekonomski propagandni: Publiest SRL Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568 tel. 040-361888, fax 040-768697 Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347 za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373 žiro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948 Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Atlantikom je obsežno ciklonsko območje z več frontami, nad Alpami, Balkanom in Sredozemljem pa območje visokega zračnega pritiska. S severozahodnimi vetrovi doteka nad naše kraje v višinah razmeroma tople in suh zrak, v nižjih plasteh obratno pa se zadržuje hladnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.40 in zatone ob 16.23 - Dolžina dneva 8.43

LUNINE MENE

Luna vzide ob 12.42 in zatone ob 0.38

MORJE

Morje skoraj mirno, temperatura morja 11,9 stopinje

BIOPROGNOZA

Vreme bo na počutje vremensko občutljivih ljudi vplivalo zmerno obremenljivo in jim občasno povzročalo značilne vremensko pogojene težave.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.00 najvišje 36 cm, ob 11.15 najnižje -19 cm, ob 16.35 najvišje 2 cm, ob 21.55 najnižje -20 cm.
Jutri: ob 5.04 najvišje 39 cm, ob 12.21 najnižje -30 cm, ob 18.19 najvišje 7 cm, ob 23.18 najnižje -16 cm.

TEMPERATURE V GORAH

Višina (m)	Temperatura (°C)
500 m	9
1000 m	7
1500 m	3
2000 m	2
2500 m	-2
2864 m	-4

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Ruski meteorologi napovedujejo od 40 do 50 odstotkov več snega

WASHINGTON - Južno Dakoto je zajel silovit blizzard (snežno neurje), ki je ohromil skoraj vse prometnice (na sliki AP). Povsod je živosebrni stolpec zdrknil globoko pod ničlo, orkanski veter pa je povzročal snežne zamete. Nič boljše ni na drugi strani zemeljske oble, kjer je severovzhodno Rusijo zajel polarni mraz, ki že ogroža severne jelenove, ker sta sneg in led prikrla njihove borne pasnike. Ruski strokovnjaki za letošnjo zimo napovedujejo od 30 do 50 odstotkov več snega, tako da bo zaradi pomanjkanja hrane poginilo vsaj 40 odstotkov severnih jelenov. Izredno snežno zimo napovedujejo tudi kanadska indijanska in severnosibirski plemena. Zahodni meteorologi so previdnejši, a obenem tudi skrajno zaskrbljeni, ker se rusijo vsi dosednji njihovi modeli. Klimatologi že govorijo o »planetarni podnebni mrzlici«, s katero se naš planet brani pred pojavom tople grede. Prav zato smo pričrta izrednim vremenskim pojavom od katastrofalnih neurij z izrednimi padavinami do dolgih sušnih obdobij. Da bi bila mera polna, se je tako geografsko kot časovno spremenila razporeditev padavin in temperatur.

Nov kovanec za dva funta

S prvim januarjem bodo v Veliki Britaniji dali v promet nov kovanec za dva funta, ki je v srebrni srebreni ob robovih pa zlate barve z izredno sodobnim dizajnom (Telefoto AP)

Na Danskem prodajanje dlak krši pravice bolnikov

KØBENHAVN - Prodajanje pacientom obratih dlak v zameno za steklenice vina in drugih alkoholnih pijač krši pravice bolnikov. To je po petnajstih letih tega neobčajnega prekupčevanja sklenila uprava geopsihiatrične bolnišnice v danskem Viborgu.

Kot je zapisal dnevnik Berlingske Tidende, so bolničarke in bolničarji po vsakodnevem britju svojih pacientov z električnimi brivskimi aparati skrbno shranjevali dlake in jih nato posiljali farmacevtski industriji Alk-Abello, ki dlake uporablja za proizvodno protialergičnih cepiv. V zameno so bolničarke in bolničarjem posiljali bone, s katerimi so lahko brezplačno prejeli alkoholne pijače. Praksa je nezakonita, ker

ni nihče seznanil bolničke, za kaj služijo njihove dlake, je ugovoril pravnik Jens Lindahl, ki je član neke ustanove za zaščito ostarelih.

Uprava bolnišnice za ostarele v Viborgu je svojim uslužbencem takoj ukazala, naj prenehajo s to nezakonito prakso. Industrija Alk-Abello pa bo že prihodnji teden poslala v bolnišnico poseben

formular, tako da bi dlake lahko se vedno zbirali. Pacienti bi se s podpisom formularja »odpovedali« svojim dlakam, s katerimi bi nato razpolagalo bolničarsko osebje. Bolničarji pa se bi obenem obvezali, da so dlake obrili s čistih in zdravih obrazov. Direktor Alk-Abello Lars Ingemann se je seveda vsem opravičil za neljubi zaplet.

Miss sveta Skliva se je vmila domov

Grkinja Irene Skliva, ki so jo v indijskem Bangaloreju izbrali za najlepšo na svetu, se je vmila domov. Pred sprejemom pri predsedniku republike Kortisu Stefanopolosu se je slikala s predsedniškim gardistom. (Telefoto AP)